

Ενιαία Ετήσια Έκθεση Απολογισμού 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου
Σύνοψη Απολογισμού

Ενιαίος απολογισμός

1. Προφίλ Απολογισμού
2. Η στρατηγική του Ομίλου
3. Διαβούλευση με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη
4. Προφίλ του Ομίλου
5. Κώδικας Δεοντολογίας, Εταιρική διακυβέρνηση, Δεσμεύσεις
6. Εταιρική κοινωνική ευθύνη

Οικονομικά

1. Οικονομική επίδοση Ομίλου
2. Σημαντικά γεγονότα
3. Ανάλυση ανά κλάδο

Περιβάλλον

1. Περιβαλλοντική διαχείριση
2. Στερεά και υγρά απόβλητα
3. Ενέργεια και κλιματική αλλαγή
4. Συμμόρφωση
5. Περιβαλλοντικά θέματα

Απασχόληση και εργαζόμενοι

Αρχές και πρακτικές εργασίας

Απασχόληση

Εργασιακές συνθήκες – παροχές

Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης

Εργασία - υγεία και ασφάλεια

Περίθαλψη – παροχές

Εκπαίδευση

Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

Παιδική – καταναγκαστική εργασία

Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση

Κοινωνική συνεισφορά

Ικανοποίηση κοινωνίας

Συμμετοχές σε οργανισμούς – δίκτυα

Οι σχέσεις μας και η επικοινωνία με τρίτους

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

ανάπτυξη τα σημαντικότερα εφόδια του Ομίλου είναι : η μακρόχρονη εμπειρία, η άρτια τεχνογνωσία, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει ο Όμιλος από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους.

Όμως το σημαντικότερο εφόδιο για την ανάπτυξη και την επίτευξη των στόχων αποτελεί το ανθρώπινο δυναμικό του, για το οποίο έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές, προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του. Δημιουργήσαμε έτσι ένα πλαίσιο σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που προάγει την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων, ενώ ο αριθμός των απασχολημένων αυξήθηκε το τελευταίο έτος από 5.499 άτομα σε 5.856, παρά την συνεχιζόμενη κρίση στην χώρα μας.

Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην εταιρική διακυβέρνηση, στην κοινωνική υπευθυνότητα, στην διαφάνεια, στην εταιρική ευθύνη και στην κανονιστική συμμόρφωση, θέματα τα οποία διασφαλίζονται μέσα από την θέσπιση εταιρικών αρχών και κωδίκων.

Τον Ιούλιο του 2016 εγκρίθηκε από το ΔΣ ο νέος Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου, ο οποίος αποτελεί ένα κοινό πλαίσιο αξιών, αρχών και κανόνων με στόχο τον καθορισμό της εταιρικής παιδείας και την διασφάλιση της υγιούς ανάπτυξης του Ομίλου και των θυγατρικών μελών του.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω και υιοθετώντας τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, επιδιώκουμε την προστασία και τον σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές μας. Η ανάληψη νέων πρωτοβουλιών στον Όμιλο στοχεύει στην προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας, καθώς και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Εφαρμόζονται πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας έτσι την συμμόρφωση και τον

Στρατηγικός στόχος του Ομίλου είναι να παραμείνει κορυφαίος στους τομείς της κατασκευής, των παραχωρήσεων, των υπηρεσιών περιβάλλοντος και ενέργειας και να παράγει ποιοτικά έργα με σεβασμό στο περιβάλλον. Για εμάς και τις θυγατρικές μας η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί διαχρονική παράμετρο, καταδεικνύοντας στην πράξη ότι επιχειρείν και αειφόρος ανάπτυξη μπορεί να ευρίσκονται σε αρμονία.

Για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και την αειφόρο

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων μας. Στο πλαίσιο αυτό οκτώ εταιρείες του ομίλου έχουν πιστοποιηθεί κατά ISO 14001 και μια εταιρεία κατά EMAS, με απώτερο στόχο την βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου.

Στις σημαντικές μας επιδιώξεις έχει προστεθεί πλέον και η μέριμνά μας για τις πλανητικές κλιματικές αλλαγές, οι οποίες οφείλονται στις αέριες εκπομπές από την υπερκατανάλωση κάθε μορφής ενέργειας. Στους στόχους του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται ο έλεγχος και η ολοκληρωμένη διαχείριση της ενέργειας κατά τρόπο ώστε να εξοικονομείται κάθε μορφής ενέργεια. Πιστεύουμε ότι με τις ενέργειες αυτές ο Όμιλος μπορεί να συνεισφέρει, το μερίδιό του, στην ανάσχεση του φαινομένου του θερμοκηπίου, το οποίο φαινόμενο ευθύνεται για την αύξηση της θερμοκρασίας στον πλανήτη και τις έντονες κλιματικές αλλαγές.

Όσον αφορά την οικονομική διάσταση, θεωρούμε ότι οι μακρο-οικονομικοί κίνδυνοι για την Ελλάδα παραμένουν, παρά τις πρόσφατες ενδείξεις ανάσχεσης της τάσης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών. Συνεπώς, κατά την εκτίμησή μας και το έτος 2017 θα είναι μια δύσκολη

χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου μας.

Στο πλαίσιο αυτό η ανώτατη διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

Ανταποκρινόμενοι στις νέες διεθνείς και εγχώριες απαιτήσεις του επιχειρείν, αλλά και στις κατευθυντήριες οδηγίες του Global Reporting Initiative GRI 4 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, συντάσσεται ο Αειφόρος Απολογισμός του 2016, ο οποίος είναι ενιαίος και προσεγγίζει με διαφανή τρόπο τα ανωτέρω θέματα περιβάλλοντος, εργαζομένων και οικονομικών.

Επιδιώκουμε μέσω του ενιαίου μας απολογισμού να ενισχυθεί περαιτέρω η αμφίδρομη και ουσιαστική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις κοινωνικές εκείνες ομάδες που επηρεάζουν και επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την λειτουργία του Ομίλου και τέλος να γίνει κατανοητή η συνολική εικόνα του Ομίλου και η εταιρικά υπεύθυνη ενάσκηση των δραστηριοτήτων του.

Έχοντας επίγνωση όλων αυτών για την ανάγκη

συνεχούς και μακροχρόνιας ανάπτυξης, καλούμε όλες τις εταιρείες του Ομίλου να προχωρήσουν την ανάπτυξή τους βαδίζοντας πάνω στις αρχές και τις κατευθύνσεις του Ομίλου. Στρατηγικός στόχος του Ομίλου παραμένει ο σεβασμός στον άνθρωπο – εργαζόμενο με έμφαση στις τρεις αρχές της αειφορείας: του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και της οικονομίας. Οι αρχές αυτές αναγνωρίζονται ως προϋποθέσεις για την αειφόρο ανάπτυξη και για ένα καλύτερο κοινωνικό σύνολο.

Μέλημα όλων των εταιρειών μας είναι η προστασία στην εργασία, η προστασία του περιβάλλοντος και η διαφανής συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνία ευρύτερα.

*Λεωνίδας Μπόμπολας
Διευθύνων Σύμβουλος
Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ*

Σύνοψη Απολογισμού

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι ένας διεθνής Όμιλος με έδρα την Ελλάδα, με δραστηριότητες στους κλάδους κατασκευών, περιβάλλοντος και

συμμετοχή σε έργα παραχωρήσεων, με περισσότερα από 60 χρόνια εμπειρία και ειδικευση στους κλάδους.

Οικονομικά μεγέθη

Ενοποιημένος κύκλος εργασιών
1,94 δις €
(αύξηση **26,7%**) έναντι του 2015

Ανεκτέλεστο
2,6 δις €
(**58%** εκτός Ελλάδος - **42%** εντός Ελλάδος)

Επιπλέον συμβάσεις προς υπογραφή
473 εκατομ. €

Εργαζόμενοι

5.856
Εργαζόμενοι στην Ελλάδα

13.900
Εργαζόμενοι και συνεργαζόμενοι
σε παγκόσμιο επίπεδο

8 θυγατρικές
πιστοποιημένες
με **OHSAS18001**

Περιβάλλον

8 θυγατρικές
πιστοποιημένες
με **ISO14001**

1 θυγατρική
επαληθευμένη
με **EMAS**

8 θυγατρικές
πιστοποιημένες
με **ISO9001**

Οικονομικά μεγέθη ανά κλάδο (σε εκ. €)

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΑΙΟΛΙΚΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1.552,7	230,3	106,9	45,2	7,0	0,3	1.942,4

ΕΝΙΑΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016

1. ΠΡΟΦΙΛ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο Απολογισμός 2016 του ομίλου είναι ετήσιος, αφορά στην περίοδο 01.01.2016 - 31.12.2016, συντάχθηκε με βάση τα διεθνή πρότυπα για τις Ενιαίες Ετήσιες Εκθέσεις Απολογισμού και εφαρμόζεται το πλαίσιο Έκδοσης απολογισμών **G4** του **Global Reporting Initiative του ΟΗΕ** και δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά με την παρούσα έκδοση. Αποτελεί κατά έναν έμμεσο τρόπο την συνέχεια του προηγούμενων Αειφόρων Απολογισμών – Sustainability Reports της ΕΛΛΑΚΤΩΡ / ΑΚΤΩΡ 2007 – 2015 και τον δεύτερο Ενιαίο Απολογισμό.

Με την δημοσίευση του Απολογισμού επιδιώκεται η συνέχεια μιας αδιαλείπτου επικοινωνίας των επιδόσεων του Ομίλου και των θυγατρικών του με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο την κάλυψη των προσδοκιών τους, την ανατροφοδότηση των απόψεών τους, καθώς και την συναίνεση μέσα από την ενημέρωσή τους επί των ουσιαστικών θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον, τον άνθρωπο – εργαζόμενο, την κοινωνία ευρύτερα και την οικονομική κατάσταση. Είναι η διαδικασία και ο τρόπος δημιουργίας των αξιών που διασφαλίζουν την μακροχρόνια βιωσιμότητά μας.

Οι τεκμηριωμένες επιδόσεις της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της καθιστούν τον διάλογο επί των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ουσιαστικό και ευρύτερα ωφέλιμο.

Ο Όμιλος επικεντρώνει την προσπάθειά του στις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, μέσα από την ενσωμάτωση των αρχών της αειφόρου – βιώσιμης ανάπτυξης στην επιχειρηματική της στρατηγική και στις πολιτικές του ευρύτερα.

Προσκαλούμε ανεξάρτητους ελεγκτές να πιστοποιήσουν τις επιδόσεις μας έναντι των εθελοντικών δεσμεύσεών μας σε διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές.

Από το έτος 2002 άρχισε ένας στοχευόμενος περιβαλλοντικός σχεδιασμός των θυγατρικών του Ομίλου, αρχής γενομένης με την πρωτοπόρο εταιρεία ΑΚΤΩΡ η οποία ανέπτυξε Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για την περιβαλλοντική διαχείριση της κατασκευής, ενώ ανάλογα συστήματα αναπτύχθηκαν για τις παραχωρήσεις, την συντήρηση – λειτουργία έργων, την διαχείριση απορριμμάτων – ενέργειας, κλπ. Ο Όμιλος έχει προχωρήσει στην πιστοποίηση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και μέχρι σήμερα οκτώ θυγατρικές είναι πιστοποιημένες με βάση τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001, ενώ η ΑΚΤΩΡ είναι επαληθευμένη με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS – Eco Management and Audit Scheme / Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου» και κατέχει τον διεθνή κωδικό REG.NO. EL-000012.

Παράλληλα με το περιβάλλον, ξεκίνησε ο σχεδιασμός της υγείας – ασφάλειας μέσω της ανάπτυξης Συστημάτων Υγείας και Ασφάλειας των θυγατρικών, στο πλαίσιο των απαιτήσεων της διεθνούς προδιαγραφής OHSAS 18001.

Στον όμιλο η ποιότητα της παροχής υπηρεσιών και παραγωγής έργων διασφαλίζεται με το σύστημα ISO 9001 το οποίο έχει αναπτυχθεί και σε θυγατρικές εταιρείες.

Καταδεικνύεται έτσι η έμπρακτη δέσμευση της ΕΛΛΑΚΤΩΡ

έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος, της προστασίας των εργαζομένων, αλλά και της παρεχόμενης υψηλής ποιότητας, με ευρύτερο κοινωνικό όφελος που απορρέει από τις ενέργειες αυτές.

Για τα στοιχεία που αναφέρονται στον παρόντα αειφόρο απολογισμό, υπάρχει η αντίστοιχη τεκμηρίωση, καθιστώντας τον απολογισμό αξιόπιστο, σαφή και ακριβή.

■ **Τα οικονομικά στοιχεία** εκδίδονται με βάση τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς – Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και είναι ελεγμένα από ορκωτούς λογιστές και την PRICEWATERHOUSECOOPERS και δημοσιοποιούνται αναλυτικά στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr.

■ **Τα στοιχεία του ανθρώπινου δυναμικού** παρέχονται από τα επίσημα αρχεία του τμήματος προσωπικού του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών.

■ **Τα στοιχεία σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις** τεκμηριώνονται μέσω της εφαρμογής πιστοποιημένων Συστημάτων Διαχείρισης και των επιθεωρήσεων των θυγατρικών εταιρειών και των δραστηριοτήτων.

Ο Απολογισμός ξεκινά με μια «πλοήγηση» στα περιεχόμενά του. Οι τρεις αξίες, the triple bottom line – οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση, που έχει υιοθετήσει η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον Απολογισμό, σημειώνονται με διαφορετική αρίθμηση και χρωματισμό, διευκολύνοντας έτσι στην κατανόηση των τριών τομεακών επιδόσεων του Απολογισμού της εταιρείας.

Πολύ σημαντικό είναι το μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, με την δέσμευση έναντι των αρχών της εταιρείας.

Το πρώτο κεφάλαιο συμπεριλαμβάνει γενικά και βασικά στοιχεία για την εικόνα της εταιρείας, τονίζονται τα σημαντικότερα θέματα και η εξέλιξη, καθώς και η διαχείριση της αειφόρου ανάπτυξης.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελούν τα οικονομικά στοιχεία, τα οποία συμβάλλουν στην κατανόηση των οικονομικών μεγεθών του οργανισμού και της σχέσης οικονομίας και εταιρικής κοινωνικής συνεισφοράς.

Στο κεφάλαιο περιβάλλον αναφέρονται τα αποτελέσματα της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Τα περιβαλλοντικά στοιχεία, οι δράσεις - ενέργειες για την βελτίωση των περιβαλλοντικών δεικτών της ανακύκλωσης ή διαχείρισης των αποβλήτων παρουσιάζονται και δημοσιοποιούνται με την εκάστοτε ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση της ΑΚΤΩΡ, η οποία υποβάλλεται και δημοσιεύεται στο Ευρωπαϊκό Μητρώο του EMAS και στο αντίστοιχο μητρώο του ΥΠΕΚΑ, μέσω των ιστοσελίδων τους.

Το κεφάλαιο “άνθρωπος και κοινωνία” παρουσιάζει την μέριμνα της εταιρείας για τον άνθρωπο εργαζόμενο και το κοινωνικό αποτύπωμα των ενεργειών της.

Τα στοιχεία και οι απολογισμοί κοινοποιούνται στο ευρύτερο κοινό και κάθε ενδιαφερόμενο μέσω της διαδικτυακής διεύθυνσης www.ellaktor.gr.

Επίπεδο εφαρμογής του G4:

Ο παρών Απολογισμός αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ και στις θυγατρικές του, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτόν οι προμηθευτές.

Στον Απολογισμό συμπεριλαμβάνονται σημαντικές αλλαγές (σε σχέση με την περίοδο του απολογισμού, το πεδίο, το όριο, και στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται).

Στοιχεία και πληροφορίες όπως συγχωνεύσεις, εξαγορές, φύση του οργανισμού, νέα έργα που έχουν ξεκινήσει κατά την διάρκεια του 2016, αναφέρονται αναλυτικά και λαμβάνονται υπ’ όψη στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση για την χρήση 01.01.2016 – 31.12.2016.

Τα κριτήρια - προδιαγραφές και δείκτες επίδοσης αναφέρονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες Έκδοσης Κοινωνικών Απολογισμών του G4. Τα κριτήρια - ορισμοί που χρησιμοποιεί η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον προσδιορισμό του οικονομικού κόστους – οφέλους προέρχονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Απολογισμός εστιάζει σε βασικά μεγέθη και στοιχεία του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών και παρουσιάζει μια πλήρη εικόνα των δραστηριοτήτων σε σχέση με τους τρεις πυλώνες της Αειφόρου Ανάπτυξης, δηλαδή το Περιβάλλον, την Κοινωνία και την Οικονομική Ευημερία. [G4 28-31]

**Υπεύθυνη σύνταξης και πληροφοριών Απολογισμού είναι
Dr.-Ing. Νίκη Σιούτα. Στοιχεία επικοινωνίας: τηλ. 210-
8184444, nsiouta@aktor.gr**

Ουσιαστικά Θέματα και Όρια

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον Απολογισμό είναι ενοποιημένα σε επίπεδο Ομίλου, ενώ γίνονται αναλυτικές αναφορές επιδόσεων ανά κλάδο ή και θυγατρική, όπως πχ στην ΑΚΤΩΡ η οποία αποτελεί τον κατασκευαστικό πυλώνα του Ομίλου, με σκοπό την τεκμηρίωση της αρχής της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας.

Από το 2007, με τον πρώτο Αειφόρο Απολογισμό, ο όμιλος προχώρησε στην διαδικασία εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών του GRI 3 και στον καθορισμό των ουσιαστικών θεμάτων και ορίων σε σχέση και με τα ενδιαφερόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις απαιτήσεις που τίθενται από τους

περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς παράγοντες των κλάδων δραστηριοποίησης σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση διαδραμάτισαν οι αρχές και πολιτικές του Ομίλου και των θυγατρικών, καθώς και ο εντοπισμός των περιβαλλοντικών και κοινωνικών θεμάτων τα οποία καθορίζουν στην ουσία την εταιρική πορεία μιας εταιρείας και ενός Ομίλου.

Μέσω της πολύχρονης εμπειρίας περιβαλλοντικής διαχείρισης στον Όμιλο, της ενσωμάτωσης διεθνών προτύπων όπως το EMAS, ISO 14001 και OHSAS 18001, τα περιβαλλοντικά θέματα, τα θέματα εργασιακής προστασίας, ήταν ήδη εντοπισμένα από το 2002,

καταγραμμένα και αξιολογημένα.

Παράλληλα, με την περιβαλλοντική διάσταση του Ομίλου και την εφαρμογή των οδηγιών του GRI, του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης και τον Κώδικα Δεοντολογίας, έγινε αξιολόγηση και των κοινωνικών θεμάτων και θεμάτων που σχετίζονται ευρύτερα με τρίτα ενδιαφερόμενα μέρη.

Όλα αυτά αποτελούν μια δέσμη θεμάτων και αρχών, τις οποίες ενστερνίζεται ο Όμιλος για την μελλοντική του Ανάπτυξη. Θεωρούνται ουσιαστικής σημαντικότητας και η εφαρμογή τους ισχύει καθολικά για όλες τις θυγατρικές του Ομίλου. [G4-17 έως G4-23]

2. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η διατήρηση της ηγετικής του θέσης στους τομείς που δραστηριοποιείται στην εγχώρια αγορά, συμβάλλοντας έτσι στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, καθώς επίσης και η ενδυνάμωση της παρουσίας του σε διεθνές επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος θα αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που αναμένεται να προκύψουν από την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας (Ευρωπαϊκά προγράμματα, ιδιωτικές επενδύσεις) για

την υλοποίηση ιδιωτικών, δημόσιων και συγχρηματοδοτούμενων έργων υποδομής (δρόμοι, αεροδρόμια, λιμάνια) και έργων διαχείρισης απορριμμάτων.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι:

- Η μακρόχρονη εμπειρία και άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησης
- Το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό

- Η παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών
- Η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους
- Η καινοτόμος δράση σε θέματα ανάπτυξης αγορών
- Η ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση
- Η δημιουργία ενός ισχυρού οικονομικά οργανισμού ικανού να οδηγήσει και να στηρίξει μεγάλα αναπτυξιακά σχέδια και σταθερή ανάπτυξη

3. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η αμφίδρομη επικοινωνία και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή τις ομάδες που επηρεάζουν ή θα μπορούσαν να επηρεασθούν από τις δραστηριότητες, τις υπηρεσίες και συναφείς επιδόσεις του Ομίλου, όσο και η ανταπόκριση στους προβληματισμούς και τις προσδοκίες των, δίδει ώθηση στις προσπάθειες τις εταιρείας για μια ουσιαστική εταιρική υπευθυνότητα.

Σε έναν Όμιλο με τις δραστηριότητες στους κλάδους της κατασκευής, των παραχωρήσεων, του περιβάλλοντος, της ενέργειας και άλλων συμμετοχών, οι ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών αγγίζουν σχεδόν όλη την κοινωνία, με την οποία οι θυγατρικές εταιρείες ευρίσκονται σε συνεχή διάλογο και προωθούν τα αποτελέσματα στην διοίκηση του Ομίλου για αξιολόγηση.

Ενδεικτικά στον Όμιλο συνολικά ως ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούνται οι ακόλουθες κύριες κοινωνικές ομάδες:

- Εργαζόμενοι
- Συνεργαζόμενοι
- Επενδυτές
- Μέτοχοι
- Πελάτες
- Προμηθευτές
- Συνεργαζόμενες εταιρίες
- Υπεργολάβοι

- Τράπεζες - Χρηματοπιστωτικοί Οίκοι
- Δημόσιοι - κρατικοί φορείς
- Τοπικές κοινότητες - Δήμοι
- Ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
- Πανεπιστημιακή κοινότητα
- Περιβαλλοντικοί Οργανισμοί κλπ.

Με βάση την αξιολόγηση, που έχει ήδη πραγματοποιηθεί και συνεχίζει να εφαρμόζεται στις θυγατρικές του Ομίλου, τα σημαντικά θέματα που εντοπίζονται, επαναπροωθούνται στις διοικήσεις των θυγατρικών για ανταπόκριση, όπου αυτό είναι εφικτό.

Τα ευρύτερα θέματα της αξιολόγησης ενσωματώνονται στην γενική εταιρική στρατηγική του Ομίλου, ενώ τα ειδικά παραμένουν σε επίπεδο θυγατρικής.

Από την επικοινωνία και την διαβούλευση προκύπτει ότι τα βασικά ζητήματα που ενδιαφέρουν τις κύριες ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών είναι:

- Απασχόληση
- Αρχές και αξίες
- Συνθήκες εργασίας και ευημερία των εργαζομένων
- Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία
- Περιβαλλοντικά θέματα: εκπομπές αέριων ρύπων - κλιματική αλλαγή, θόρυβος, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις,

επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, απόβλητα, κλπ

- Ποιότητα ζωής

Με τον ειλικρινή διάλογο η ΕΛΛΑΚΤΩΡ επιδιώκει την καταγραφή της γνώμης και των προσδοκιών των ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να ληφθεί υπ' όψη κατά την διαμόρφωση της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης του Ομίλου. [G4-24]

4. ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι Ανώνυμη Εταιρεία, οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών, έχει

συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία είναι

στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής. [G4-3, G4-16]

Δραστηριότητες

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών της, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών, των παραχωρήσεων, της ανάπτυξης και διαχείρισης ακινήτων, της αιολικής ενέργειας και του περιβάλλοντος. Ο Όμιλος είναι στελεχωμένος με προσωπικό υψηλής στάθμης και εξειδίκευσης, το οποίο της παρέχει την υποδομή για περαιτέρω ανάπτυξη τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Κατασκευή

Στον τομέα της κατασκευής η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ είναι σταθερά η κορυφαία κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα, έχει σημαντική παρουσία σε 20 χώρες και έχει αναλάβει σχεδόν όλη την κατασκευαστική δραστηριότητα του Ομίλου. Αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ανάπτυξης του Ομίλου, διαθέτοντας επιλεγμένα στελέχη και τεχνογνωσία υψηλού επιπέδου.

Παραχωρήσεις

Στον τομέα των Παραχωρήσεων ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής εταιρείας «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ», ευρίσκεται στην κορυφή των εταιρειών παραχώρησης στην Ελλάδα με συμμετοχή:

- Στην κατασκευή και λειτουργία: Αττικής Οδού, Γέφυρας Ρίου-

Αντιρρίου και Σταθμών Αυτοκινήτων.

- Στα υπό κατασκευή έργα: ΜΟΡΕΑΣ, Ολυμπία Οδός, Αυτοκινητόδρομοι Αιγαίου.

- Στο ΣΔΙΤ: έργο Σύμβαση Παραχώρησης για την «Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας», μέσω της ΗΛΕΚΤΩΡ.

Έργα περιβάλλοντος

Στον τομέα έργων για το περιβάλλον ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής ΗΛΕΚΤΩΡ, διατηρεί ηγετική θέση στην Ελλάδα στον τομέα της Διαχείρισης Απορριμμάτων, ενώ παράλληλα έχει σημαντική παρουσία στο εξωτερικό.

Με την HERHOF, θυγατρική της ΗΛΕΚΤΩΡ, ο Όμιλος εφαρμόζει καινοτόμες τεχνολογίες για την ανακύκλωση σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων για την ανάκτηση υλικών και την παραγωγή ενέργειας, γεγονός που καθιστά τον Όμιλο ένα αξιόλογο παίκτη σε ένα τομέα με αξιοσημείωτη δυναμική ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα, όπως πιστοποιείται από την ανάληψη μεγάλων συναφών έργων (Κροατία, Κύπρος, Βουλγαρία, Γερμανία, κλπ.).

Ενέργεια και αιολικά

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα των ανανεώσιμων

πηγών ενέργειας μέσω της ΕΛΤΕΧ ΑΝΕΜΟΣ, εισηγμένης στο χρηματιστήριο. Στα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμπεριλαμβάνονται αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά και υδροηλεκτρικά έργα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 208 MW, ενώ η εταιρεία διαθέτει πλούσιο χαρτοφυλάκιο αδειών αιολικών πάρκων (784 MW) σε διάφορα στάδια ανάπτυξης.

Ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσιών

Στον τομέα της Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών, ο Όμιλος κατέχει μία από τις ηγετικές θέσεις στο κλάδο, μέσω της θυγατρικής του REDS, η οποία είναι επίσης εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και επικεντρώνει την ανάπτυξή της σε εμπορικά πάρκα, οικιστικά συγκροτήματα, κτίρια γραφείων κλπ.

Άλλες συμμετοχές

Ο Όμιλος, προβλέποντας τις αναπτυξιακές ευκαιρίες που παρουσιάστηκαν σε συγκεκριμένα πεδία δραστηριότητας, έχει πραγματοποιήσει μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις. [G4-3 έως G4-16], [G4-3, G4-5, G4-7], [G4-4]

Χώρες δραστηριοποίησης

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές του: Κατασκευή, Παραχωρήσεις, Περιβάλλον και Ενέργεια, εκτός συνόρων και δραστηριοποιείται με επιτυχία σε 25 χώρες, σε 5 Ηπείρους του πλανήτη. [G4-6, G4-8]

Μέγεθος του οργανισμού

Η Οικονομική υπευθυνότητα του Ομίλου προσβλέπει στην ικανοποίηση των αναγκών των μετόχων του, στις προσδοκίες των επενδυτών και στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών με ευρύτερα οφέλη στο περιβάλλον, στους εργαζόμενους και στην απασχόληση.

Στον Όμιλο απασχολούνται 13.900 συνεργάτες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το οικονομικό μέγεθος του Ομίλου να **ανέρχεται σε € 1.942,4 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 26,7%** κυρίως λόγω αυξημένων εσόδων στους κλάδους κατασκευής και παραχωρήσεων.

Το ποσοστό ανεκτέλεστου των εντός και εκτός χώρας ανέρχεται στο ύψος των 2,6 δις €, ενώ υπάρχουν επιπλέον συμβάσεις περίπου 473 εκατ. € προς υπογραφή. Το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι εκτός Ελλάδας σε ποσοστό 58% και εντός Ελλάδας σε ποσοστό 42%. [G4-9]

Οικονομικά μεγέθη ανά κλάδο (σε εκατομ. €)

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΑΙΟΛΙΚΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΛΟΙΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
1.552,7	230,3	106,9	45,2	7,0	0,3	1.942,4

Προσωπικό

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον Όμιλο εντός της χώρας είναι συνολικά 5.856, εκ των οποίων σε ποσοστό 98% είναι εργαζόμενοι με σύμβαση πλήρους εργασίας και 2% μερικής απασχόλησης. Δεν υπάρχει μερίδιο αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων. [G4-10, 11]

5. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ, διεθνής όμιλος συμμετοχών με έδρα την Ελλάδα, ανταποκρινόμενος στις προκλήσεις των νέων συνθηκών υιοθέτησε Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος είναι εγκεκριμένος από το ΔΣ και ευρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr ώστε να είναι άμεσα διαθέσιμος σε όλους.

Ο Κώδικας τηρείται από όλους, ανεξαρτήτως τομέα και ιεραρχικού επιπέδου, συμπεριλαμβάνει τις θεμελιώδεις αρχές, τους κανόνες και τις αξίες που διαμορφώνουν το πλαίσιο της δραστηριότητας του ομίλου και καθορίζουν την καθημερινή συμπεριφορά των εργαζομένων, αλλά και τον τρόπο που διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα με τους πελάτες, τους προμηθευτές, τους συνεργάτες, τους επενδυτές και γενικά τα τρίτα μέρη.

Στις αξίες της εταιρείας συμπεριλαμβάνονται η Εντιμότητα – Ακεραιότητα, η Εμπιστευτικότητα, η Αντικειμενικότητα, οι Δίκαιες Επαγγελματικές Τακτικές, η Δημιουργικότητα, η Υπευθυνότητα και ο Σεβασμός στην Κοινωνία και το Περιβάλλον.

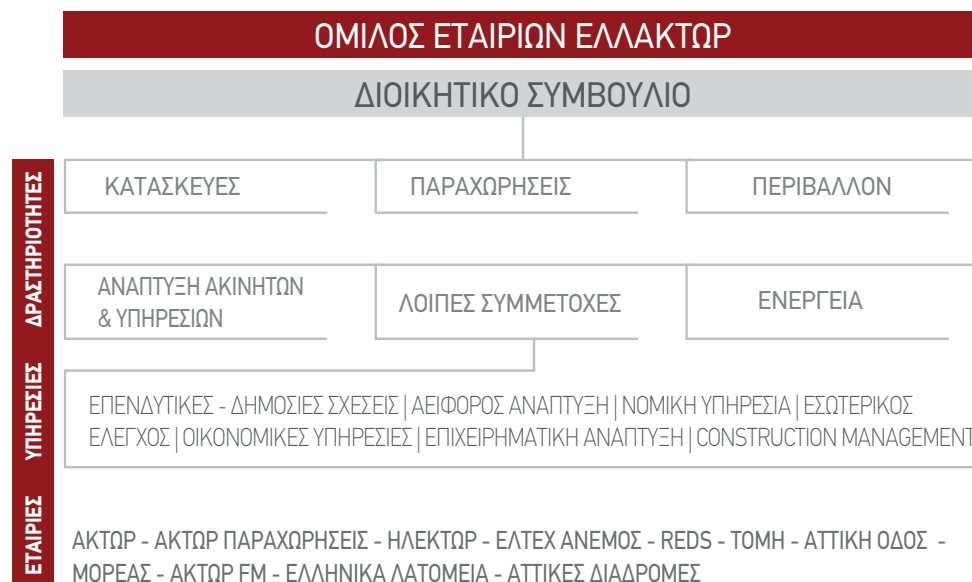
Οι διευθυντές και οι προϊστάμενοι έχουν αυξημένες υποχρεώσεις ως προς την τήρηση του Κώδικα και την συμμόρφωση με τους νόμους.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης των συμπεριφορών και αρχών ηθικής, εγκρίθηκε για εφαρμογή το Πρόγραμμα Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση

ζητημάτων Ηθικής και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Ο Όμιλος επιδιώκει να διεξάγει τις δραστηριότητές του έντιμα, ηθικά, με ακεραιότητα και σε συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα, τις πολιτικές και τις οδηγίες του Ομίλου, καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας του.

Με τον Κώδικα Δεοντολογίας προωθούνται και ενθαρρύνονται συμπεριφορές βέλτιστων αρχών επιχειρηματικής ηθικής, αλλά και συμπεριφορών με βάση τις 10 αρχές του Οικονομικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των συνθηκών εργασίας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Οργανόγραμμα

Σχέσεις θυγατρικών

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ του Ομίλου επιτρέπει την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αντικατοπτρίζει το μέγεθος, τις δραστηριότητες και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου αποτελείται από 11 μέλη, από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο – εκτελεστικά μέλη, δύο Αντιπρόεδρους – εκτελεστικά μέλη, δύο Συμβούλους εκτελεστικά μέλη, 3 Συμβούλους μη εκτελεστικά μέλη και δύο Ανεξάρτητους Συμβούλους – μη εκτελεστικά μέλη.

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου θεσπίζονται ρητά από το ΔΣ, ευρίσκονται σε διάκριση από εκείνες του Διευθύνοντος Συμβούλου, αποτυπώνονται εγγράφως και γνωστοποιούνται στους μετόχους.

Ο Πρόεδρος προΐσταται του ΔΣ για το οποίο μεριμνά ώστε να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και έχει μεταξύ των άλλων καθηκόντων την ευθύνη της διασφάλισης της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και την ευθύνη της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα την δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

Κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται αποφάσεις για ζητήματα πρωταρχικής σημασίας διοίκησης, ανάπτυξης και λειτουργίας του Ομίλου και άλλα ζητήματα όπως είναι η υιοθέτηση του οικονομικού ισολογισμού, αειφόρου απολογισμού, η αντιμετώπιση προκλήσεων, κινδύνων, ευκαιριών κ.α.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας, διαθέτουν ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους, έχουν επιτελικές αρμοδιότητες και είναι υπεύθυνα για την διαχείριση κρίσεων και την ανάδειξη των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών ευκαιριών για του Ομίλου.

Το ΔΣ διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης, ενώ η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια.

Το ΔΣ παρουσιάζει στους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη μια σαφή αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας, διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται.

Επίσης, διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού

ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των επενδύσεων, της ανάπτυξης και των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων προοπτικών και κινδύνων.

Παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και την επανεξετάζει τακτικά, ανασκοπεί τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των κινδύνων. Η ανασκόπηση καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων.

Για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών ΔΣ δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης, αλλά αποτελεί αρμοδιότητα του ΔΣ, οι σχετικές διαδικασίες περιγράφονται στον κανονισμό λειτουργίας του ΔΣ, και εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία πέντε ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος.

Το ΔΣ του Ομίλου έχει αρχίσει την υιοθέτηση πολιτικής ποικιλομορφίας, συμπεριλαμβανόμενης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σήμερα συμπεριλαμβάνει μια γυναίκα στο ΔΣ.

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών υλοποιείται με διαδικασίες που στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Το ΔΣ έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο ο Όμιλος αμείβει τα στελέχη του, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για αποτελεσματική διοίκηση και το ύψος των αμοιβών βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία.

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα

διαχείρισης των κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Γενική Συνέλευση Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο, προκειμένου. Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Το ΔΣ προετοιμάζει και διασφαλίζει την ομαλή διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης (ΓΣ) των μετόχων, ενημερώνει για όλα τα θέματα, διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση

των δικαιωμάτων όλων των μετόχων, ενώ αξιοποιεί τις ΓΣ για να διεξάγει ουσιαστικούς και ανοιχτούς διαλόγους των ενδιαφερόμενων μερών με τον Όμιλο.

Στην αρμοδιότητες της εταιρικής διακυβέρνησης εμπίπτει και ο καθορισμός των ρόλων και ο έλεγχος διαχείρισης κινδύνων και ευκαιριών σχετικά με τα οικονομικά περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, ενώ οι υπεύθυνοι οικονομικών και περιβαλλοντικών – κοινωνικών θεμάτων αναφέρονται και ενημερώνουν απ' ευθείας την Ανώτατη Διοίκηση του Ομίλου για τα θέματα αρμοδιότητάς τους.

6. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αποτελεί την δύναμη ανάπτυξης και προόδου του Ομίλου και επιλογή μιας σύνθετης διαδικασίας ανάπτυξης, με κύριο χαρακτηριστικό την αυτοδέσμευση για μια συνεχή βιώσιμη ανάπτυξη, στηριζόμενη στις αρχές και αξίες του Ομίλου. Πρωτοβουλίες και καλές πρακτικές για τον εργαζόμενο, το περιβάλλον και την απασχόληση, αποτελεί το μονοπάτι προς την βιώσιμη - αειφόρο ανάπτυξη και οδηγεί τον Όμιλο στην κατάταξή του μεταξύ των αρίστων Ομίλων.

Στο πλαίσιο αυτό εδώ και καιρό γίνεται συστηματική και σκληρή εργασία, ενσωματώνονται στις πρακτικές του Ομίλου διεθνείς αιθροικές πρακτικές και πάντα με γνώμονα και σταθερό προσανατολισμό στο τρίπτυχο αντζέντας για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία.

Η κοινωνική ατζέντα συμπεριλαμβάνει ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό, για τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών όπου δραστηριοποιείται με την κατασκευή έργων, την λειτουργία παραχωρήσεων κλπ, αλλά και ενέργειες για τις ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες.

Ο Όμιλος απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, συμβάλλοντας έτσι θετικά σε μια ευρύτερη κοινωνική ανάγκη απασχόλησης, της κρίσιμης περιόδου που διανέμει το σύνολο της κοινωνίας τα τελευταία πέντε και

πλέον χρόνια.

Η περιβαλλοντική ατζέντα συμπεριλαμβάνει τον σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, στους φυσικούς πόρους και στις αρχαιότητες.

Ο Όμιλος λειτουργεί με σεβασμό στο περιβάλλον επιδιώκοντας κάθε εργασία ή ενέργεια υλοποίησης των έργων, συντήρησης ή και λειτουργίας να διέπεται από ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες και διαδικασίες για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η οικονομική ατζέντα συμπεριλαμβάνει κατασκευές και υπηρεσίες αναβαθμισμένης αξίας, με ευρύτερο κοινωνικό και επιχειρηματικό όφελος.

Τέλος, στην εταιρική κοινωνική ευθύνη του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό, για τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών όπου δραστηριοποιείται με την κατασκευή ή λειτουργία έργων, αλλά και ενέργειες για τις ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες. Ο Όμιλος απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, συμβάλλοντας έτσι θετικά σε μια ευρύτερη κοινωνική ανάγκη απασχόλησης, της κρίσιμης περιόδου που διανέμει το σύνολο της κοινωνίας τα τελευταία έξι και πλέον χρόνια.

Δεσμεύσεις και συμμετοχές

Ο Όμιλος, μέσω των θυγατρικών ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός, έχει υιοθετήσει τις αρχές του Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος και οι θυγατρικές ΑΚΤΩΡ και Αττική οδός εκδίδουν εδώ και χρόνια εθελούσια ετήσιους Αειφόρους Απολογισμούς, σύμφωνα με τις αρχές του GRI – Global Reporting Initiative του ΟΗΕ, καθώς και COP – Communication On Progress και με στόχο την περαιτέρω βελτίωση των οργανισμών μέσω της εφαρμογής και υιοθέτησης ενός μεγάλου πλήθους απαιτήσεων του ΟΗΕ και συνεχώς βελτιούμενου GRI.

ΑΚΤΩΡ και Αττική οδός είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλουν με την συμμετοχή τους στις δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του Δικτύου.

Οι δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο Όμιλος είναι

ευθυγραμμισμένες με τις αξίες και τις προτεραιότητές των εταιρειών του Ομίλου και αφορούν, επί πλέον των ανωτέρω:

- στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS
- στο πρότυπο ISO 14001
- στο πρότυπο ISO 50001
- στο πρότυπο ISO 9000
- στο πρότυπο OHSAS 18001
- στο πρότυπο 28000
- στο πρότυπο 39000
- Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα – Οδηγίες για τον Ανταγωνιστικό Μετασχηματισμό της” της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Τέλος, ο Όμιλος συμμετέχει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ μέσω των θυγατρικών της έχει μια διεθνή συμμετοχή.

[G4-14] [G4-15] [G4-16]

Δείκτες

Οι Δείκτες παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση ή τις επιδράσεις ενός οργανισμού σε σχέση με τα ουσιαστικά θέματά του. Ουσιαστικά θέματα είναι αυτά τα οποία αντανακλούν τις σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδράσεις του οργανισμού ή επηρεάζουν σημαντικά τις αξιολογήσεις και τις αποφάσεις των ενδιαφερόμενων μερών.

Οι δείκτες που παρουσιάζονται στον παρόντα απολογισμό είναι τεκμηριωμένοι και αναφέρονται σε κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ ΟΜΙΛΟΥ

Η δημοσιοποίηση των οικονομικών στοιχείων, με τον παρόντα ενοποιημένο αιφόρο απολογισμό, απεικονίζει την ροή κεφαλαίων μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερόμενων μερών, και τις βασικές οικονομικές επιδράσεις του Ομίλου στην κοινωνία.

Τα οικονομικά στοιχεία προέρχονται από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίζονται από την ΕΛΛΑΚΤΩΡ και ελέγχονται από την εταιρεία PRICEWATERHOUSECOOPERS.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου για την χρήση 01.01.2016 - 31.12.2016, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007.

Η οικονομική διάσταση και η βιωσιμότητα του Ομίλου σχετίζεται με τις επιδράσεις του στην οικονομική κατάσταση των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά και με τις επιδράσεις στα οικονομικά συστήματα σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. [G4-EC1 – EC9]

Ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για τη χρήση 2016 ανήλθαν σε € 1.942,4 εκατ. έναντι € 1.533,1 εκατ. το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 26,7%.

Η αύξηση αυτή προήλθε κυρίως από τον κλάδο Κατασκευής που αύξησε τα έσοδα της σε € 1.552,7 εκατ. σε σχέση με € 1.161,3 εκατ. το 2015 παρουσιάζοντας αύξηση 33,7%.

Σε μικρότερο βαθμό συνέβαλε η αύξηση κατά 11,8% του κλάδου Παραχωρήσεων σε € 230,3 εκατ. (από € 206,0 εκατ. το 2015) και η αύξηση κατά 12,8% του κύκλου εργασιών των Αιολικών σε € 45,2 εκατ. (από € 40,1 εκατ. το 2015).

Αντίθετα μείωση εσόδων το 2016 είχαν ο κλάδος Περιβάλλοντος σε € 106,9 εκατ. (έναντι € 118,2 εκατ. το 2015) και ο κλάδος Ανάπτυξης Ακινήτων σε € 7,0 εκατ. (έναντι € 7,2 εκατ. το 2015).

Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για την χρήση 2016 ήταν κέρδη € 31,1 εκατ. που όμως έχουν επιβαρυνθεί με μη επαναλαμβανόμενες ζημιές ποσού € 66,7 εκατ.

Χωρίς τις προαναφερόμενες επιβαρύνσεις, τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για το 2016 θα ανέρχονταν

σε € 97,8 εκατ. έναντι των αντίστοιχα προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης για το 2015 ποσού € 87,1 εκατ.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε ζημιές € 37,8 εκατ., κυρίως λόγω των προαναφερόμενων απομειώσεων, έναντι ζημιών € 53,9 εκατ. το 2015. Μετά από φόρους ο όμιλος παρουσίασε ζημιές € 96,8 εκατ. έναντι ζημιών μετά τους φόρους € 90,4 εκατ. κατά την προηγούμενη χρήση.

Σε επίπεδο ισολογισμού, τα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2016 ήταν € 496,4 εκατ. έναντι € 450,4 εκατ. στις 31.12.2015, ενώ τα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 892,4 εκατ. έναντι € 1.031,2 εκατ. στις 31.12.2015.

Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2016 σε € 1.430,1 εκατ., έναντι € 1.492,2 εκατ. στις 31.12.2015. Από το σύνολο των δανείων, € 238,7 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.191,4 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά ύψους € 582,6 εκατ. από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ανήλθε στις 31.12.2016 σε 37,1% (έναντι 33,8% στις 31/12/2015).

Αξίες που παράγονται και κατανέμονται

ΟΜΙΛΟΣ ΕΛΛΑΚΤΩΡ 2016 (σε χιλ. €)	
Οικονομική αξία που δημιουργείται	
Έσοδα	2.013.069
Οικονομική αξία που κατανέμεται	
Λειτουργικό κόστος	1.698.450
Μισθοί και παροχές εργαζόμενων	259.382
Πληρωμές σε παρόχους κεφαλαίου	92.141
Πληρωμές προς κυβερνητικούς φορείς	59.018
Επενδύσεις σε επίπεδο κοινότητας	874
Οικονομική αξία που διατηρείται	
Οικονομική αξία που δημιουργείται	2.013.069
Οικονομική αξία που κατανέμεται	2.109.866
Οικονομική αξία που διατηρείται	-96.797

μισθοί και ημερομίσθια	200.739
έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	41.269
κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.678
λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	14.697

■ Καθαρές πωλήσεις

1.942.409 χιλ.€

■ Συνολική κεφαλαιοποίηση με ανάλυση σε παθητικό και ενεργητικό

Ενεργητικό: 3.878.608 χιλ.€

Παθητικό: 2.986.186 χιλ.€

Ίδια Κεφάλαια: 892.422 χιλ.€

■ Ανεκτέλεστο

Κατασκευής: 2,6 δις.

Περιβάλλοντος: 43 εκ.

Διαχρονική οικονομική εξέλιξη

Έτος	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Κύκλος εργασιών (σε χιλ. €)	1.204.319	1.232.817	1.241.365	1.544.504	1.533.083	1.942.409

2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ 2016

Η Ελληνική Οικονομία το 2016 παρουσίασε σημάδια ανθεκτικότητας, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις για την εξέλιξη βασικών μακρο-οικονομικών μεγεθών. Το ΑΕΠ παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο σε ετήσια βάση ενώ το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώνεται στο 3,9% του ΑΕΠ ξεπερνώντας τους στόχους που είχαν τεθεί κυρίως ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης της φορολογικής επιβάρυνσης.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου, που περιλαμβάνει την ενίσχυση των κύριων δραστηριοτήτων του τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, κατά το 2016 συντελέστηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

■ Η ΑΚΤΩΡ σε Κοινοπραξία με την Γαλλική SPIECAPAG, ανέλαβε την κατασκευή του πρώτου τμήματος του έργου **TAP (Trans Adriatic Pipeline)** στη βόρειο Ελλάδα, για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη.

Το τμήμα αυτό αφορά στην κατασκευή αγωγού διαμέτρου 48 ιντσών, μήκους 180 χιλιομέτρων, από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι την Καβάλα, καθώς και τις

συμπληρωματικές εγκαταστάσεις για τη λειτουργία του και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο έτη περίπου.

■ Στον τομέα των Παραχωρήσεων, ο **Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα** συνολικού μήκους 205 χιλιομέτρων (ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε.) ολοκληρώθηκε στις 12/12/2016, ενώ την 31.03.2017 επετεύχθη η Έναρξη Λειτουργικής Χρήσης του "Αυτοκινητοδρόμου Ελευσίνα-Κόρινθος-Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα" και του "Αυτοκινητόδρομου ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί". Η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών των δύο αυτών οδικών έργων παραχώρησης αναμένεται εντός του Αυγούστου 2017.

■ Στον τομέα του Περιβάλλοντος, η κατασκευή του έργου **«Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με ΣΔΙΤ»** προχωράει κανονικά με στόχο να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία στα τέλη του 1ου εξαμήνου 2017.

■ Στον τομέα των Αιολικών Πάρκων η θυγατρική εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ έθεσε το Δεκέμβριο 2016 σε λειτουργία το **αιολικό πάρκο στη θέση Λύρκειο** στα όρια της Π.Ε. Αργολίδας και Αρκαδίας, εγκατεστημένης ισχύος 39,6 MW, αυξάνοντας την εγκατεστημένη δυναμικότητα της εταιρείας σε 247,1MW.

Εκτιμάται ότι το 2017 θα είναι μια ακόμη δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις εγχώριες δραστηριότητες του ομίλου.

Η Διοίκηση **αξιολογεί** διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ

Κατασκευαστικός κλάδος

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε το 2016 έσοδα € 1.552,7 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 33,7 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015, και κυρίως ως αποτέλεσμα της επανεκκίνησης των οδικών έργων παραχώρησης.

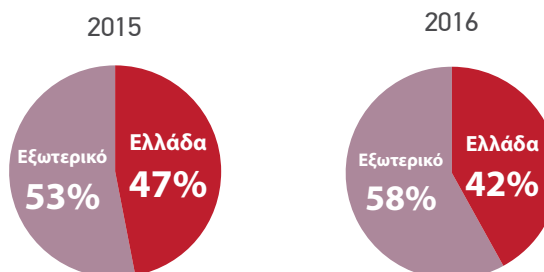
Κατασκευή	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	1.161,30	1.552,70	+ 33.70%

Κύκλος εργασιών σε διεθνές επίπεδο

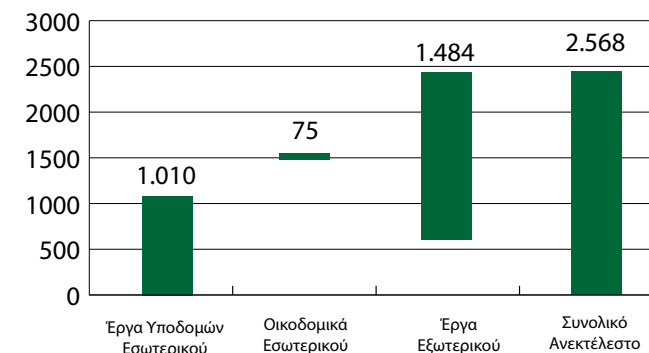

Προοπτικές - Ανεκτέλεστα

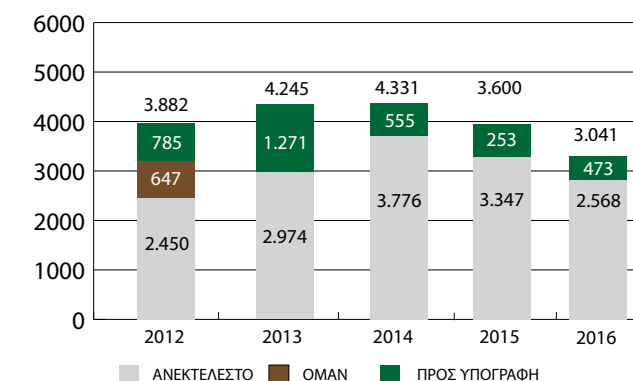
Το υπόλοιπο ανεκτέλεστο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2016 σε € 2,6 δις και επιπλέον προς υπογραφή έργα ύψους € 473 εκατ. Οι διεθνείς δραστηριότητες το 2016 συνεισφέρουν περίπου το 43% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής, ενώ αντιπροσωπεύουν και το 58% του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

Ανάλυση Ανεκτέλεστου ανά τομέα

Διαχρονική εξέλιξη Ανεκτέλεστου

Σημαντικά Γεγονότα

Κατά την διάρκεια του έτους 2016 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα.

Έμφαση συνεπώς δόθηκε στην υλοποίηση των έργων παραχώρησης στην Ελλάδα και στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων του εξωτερικού, όπως ενδεικτικά και μόνον στην υλοποίηση του έργου **“Golden Line Metro” στο Κατάρ, στην υλοποίηση οδικών αξόνων σε Σερβία, Αλβανία και FYROM, στην υλοποίηση κατασκευής Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων («ΕΕΛ») στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας κλπ.**

Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας τη συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο όμιλος.

Μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της το 2016, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, περιλαμβάνονται:

■ κατασκευή του πρώτου τμήματος αγωγού **TAP (Trans Adriatic Pipeline)** μήκους 180 χιλιομέτρων, από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι την Καβάλα στη βόρειο Ελλάδα, για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη (ΑΚΤΩΡ σε Κοινοπραξία με την Γαλλική SPIECAPAG) ύψους € 206 εκατ. (συνολικά για τη κοινοπραξία)

■ ανακαίνιση – επέκταση ξενοδοχείου Sani Club και κατασκευή **Ξενοδοχείου Sani Dunes στο Sani Resort** (Α΄ Φάση) ύψους περίπου € 8,8 εκατ. και € 15,5 εκατ. Αντίστοιχα

■ κατασκευή **“CORRIDOR X, Construction of Highway E80, Dimitrovgrad bypass-border crossing (remaining works)”** στη Σερβία ποσού € 17,2 εκατ.

■ σχεδιασμό και κατασκευή **Μονάδας Βιολογικού Καθαρισμού Λυμάτων “Wastewater Treatment Plant Kruševac” στη Σερβία** ποσού € 14 εκατ. (€ 7 εκατ. στην αναλογία του ομίλου)

■ ολοκλήρωση Πολιτιστικού Συνεδριακού κέντρου Ηρακλείου Κρήτης ύψους περίπου € 8,4 εκατ.

■ μελέτη, προμήθεια και κατασκευή **Φ/Β Πάρκου Pi-rapora I στην Βραζιλία** ύψους περίπου € 110,4 εκατ.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα, και η καθυστέρηση δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) αλλά και στις χώρες που δραστηριοποιείται η ΑΚΤΩΡ έχει επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου της εταιρείας και κατά συνέπεια μπορεί να επηρεάσει το μελλοντικό της εύρος δραστηριοτήτων (μελλοντικά έσοδα).

Ενδέχεται να υπάρξουν ζητήματα κερδοφορίας σε κατασκευαστικά έργα κυρίως στις χώρες του εξωτερικού που δραστηριοποιείται ο όμιλος, που μπορεί σε κάποιο βαθμό να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση της δραστηριότητας στο σύνολο της.

Κλάδος Παραχωρήσεων

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος των Παραχωρήσεων παρουσίασε το 2016 έσοδα € 230,3 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 11,8 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 206,0 εκατ., κυρίως λόγω αυξημένης κίνησης στην Αττική Οδό όπου παρατηρήθηκε αύξηση διελεύσεων περίπου 5% .

Παραχωρήσεις	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	206,0	230,3	+ 11,80 %

Σημαντικά Γεγονότα

Η έμφαση στον κλάδο παραχωρήσεων δόθηκε το 2016 στην επιτάχυνση των εργασιών κατασκευής στα υπό εκτέλεση έργα παραχώρησης.

Οι εργασίες για την κατασκευή του Έργου **“Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος – Τρίπολη –Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο – Σπάρτη”** ολοκληρώθηκαν την 12η Δεκεμβρίου 2016 και το έργο πέρασε και επισήμως στην Περίοδο Λειτουργίας και Συντήρησης.

Για το έργο **“Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα”** την 31η Μαρτίου 2017 επιτεύχθηκε η Έναρξη Λειτουργικής Χρήσης του

αυτοκινητοδρόμου, ενώ οι εργασίες συνεχίστηκαν με στόχο την ολοκλήρωση του έργου μέχρι το τέλος Αυγούστου 2017.

Για το έργο **“Αυτοκινητόδρομος τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός – Κλειδί”** την 31η Μαρτίου 2017 επιτεύχθηκε η Έναρξη Λειτουργικής Χρήσης του αυτοκινητοδρόμου, ενώ οι εργασίες συνεχίστηκαν με στόχο την ολοκλήρωσή του μέχρι το τέλος Αυγούστου 2017.

Το έργο ΣΔΙΤ **“Διαχείριση απορριμμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας”** της εταιρείας Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. Α.Ε. βρίσκεται στο κατασκευαστικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί και να τεθεί σε πλήρη λειτουργία έως τον Ιούνιο 2017.

Προοπτικές

Υπάρχουν σημαντικές ανάγκες νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα και εκτιμάται ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια μπορούν να συνεισφέρουν στην προσπάθεια αυτή μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, ιδιαίτερα λόγω των περιορισμένων διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Ελληνικού Δημοσίου. Απαραίτητη προϋπόθεση όμως είναι η αποσαφήνιση των προθέσεων της πολιτικής ηγεσίας αναφορικά με το θεσμό των έργων Παραχώρησης / ΣΔΙΤ, καθώς και η προτεραιοποίηση και ωρίμανση των σχετικών έργων.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της κακής οικονομικής συγκυρίας, υπάρχει κίνδυνος μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, παρόλο που από τις αρχές του 2015 η τάση είναι αυξητική.

Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο καθώς και η διάθεση της πολιτικής ηγεσίας να προχωρήσει σε ιδιωτικοποιήσεις / νέα έργα παραχωρήσεων μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση νέων έργων.

Επιπλέον υπάρχει κίνδυνος μη εξασφάλισης χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων/ αυτοχρηματοδοτούμενων έργων λόγω της κρίσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στην Ελλάδα αλλά και ευρύτερα.

Κλάδος Περιβάλλοντος

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος δραστηριότητες περιβάλλοντος παρουσίασε το 2016 έσοδα € 106,9 εκατ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 9,6 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 118,2 εκατ., προερχόμενη κυρίως από την μειωμένη κατασκευαστική δραστηριότητα του κλάδου.

Περιβάλλον	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ. €]	118,2	106,9	- 9,6 %

Σημαντικά Γεγονότα

Κατά το έτος 2016 και μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων (ΗΛΕΚΤΩΡ, ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις κλπ.) ο όμιλος προχώρησε σε υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

Σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών για τις υπηρεσίες **Λειτουργίας και συντήρησης του Αποτεφρωτήρα EYAM** η οποία υπεγράφη την 2α Φεβρουαρίου 2016.

Ιδιωτικό συμφωνητικό άσκησης δικαιώματος προαίρεσης του από 31/12/2010 συμφωνητικού αναφορικά με το έργο **«Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του ΕΜΑ»**. Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 10/2/2016.

Σύμβαση παροχής υπηρεσιών για το έργο **«Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις ΟΕΔΑ Φυλής και Δυτ. Αττικής»**. Το εν λόγω ιδιωτικό συμφωνητικό υπεγράφη την 1/6/2016.

Το έτος 2016 παραδόθηκαν (έκδοση Take Over Certificate) τα παρακάτω έργα που είχαν αναληφθεί μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων:

Έργο **«Construction of County Waste Management Centre Mariscina, Primorsko - Goranska Coun-**

ty, Republic of Croatia CCI No 2007HR16IPR001» που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «HELECTOR S.A. – GP KRK»

Έργο **«Implementation of Phase II of the project “Integrated system of solid waste treatment facilities of Sofia Municipality – Design and Construction of a Mechanical–Biological Treatment (MBT) Plant for processing waste and production of Refuse Derived Fuel”, in connection with implementation of the project N°DIR-592113 – 1 – 9, co-financed through Operational Programme Environment 2007 – 2013»** που εκτελέστηκε μέσω του κοινοπρακτικού σχήματος «ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ»

Τον Μάιο του 2016, προκλήθηκε πυρκαγιά στην μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων του Osnabruck, με αποτέλεσμα να υπάρξουν ζημιές, καθόσον δεν ήταν δυνατόν να γίνουν επεξεργασίες απορριμμάτων στην μονάδα, ενώ οι επισκευές διήρκησαν πάνω από 4 μήνες.

Προοπτικές

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων καθιστά επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και συνεπώς την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η θυγατρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής.

Επιπλέον η ΗΛΕΚΤΩΡ αρχίζει να αξιολογεί ενδεχόμενη διείσδυση και στις αγορές των ΗΠΑ και της Κίνας, καθώς οι δύο αυτές αγορές θεωρούνται στρατηγικές, τόσο λόγω μεγέθους, όσο και ελκυστικότητας και συμβατότητας της διαθέσιμης τεχνογνωσίας διαχείρισης απορριμμάτων της εταιρείας.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων. Επιπλέον, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων, είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Αιολικά

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος των Αιολικών παρουσίασε το 2016 έσοδα € 45,2 εκατ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 12,8 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 40,1 εκατ., λόγω αυξημένης εγκατεστημένης δυναμικότητας.

Αιολικά	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	40,1	45,2	+ 12,8 %

Ενεργειακοί δείκτες ομίλου για το 2016

- Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας του ομίλου που διοχετεύθηκε στο δίκτυο ανήλθε σε περίπου 494 GWh, αυξημένη κατά περίπου 12 % σε σχέση με το 2015, λόγω νέας ισχύος που τέθηκε σε εμπορική λειτουργία.
- Το μέσο ετήσιο capacity factor της χρήσης του 2016 ήταν 27% (έναντι 26,8% του 2015 και 25,9% της ελληνικής αγοράς για την περίοδο αναφοράς).
- Συνολικά εγκατεστημένη ισχύς του ομίλου ανέρχεται σε 247,15 MW Σ
- Σε φάση κατασκευής βρίσκονται αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 145 MW
- Περίπου 640 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Προοπτικές

Οι προοπτικές για την αγορά των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα και κατ' επέκταση για τον όμιλο παραμένουν θετικές. Με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας θα πρέπει να υπάρξει αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αιολικών πάρκων από 2.374 MW στα τέλη του 2016 σε 7.500 MW το 2020.

Με βάση τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι οποίες διατυπώνονται στην «Περιγραφή Σχήματος Λειτουργικής Ενίσχυσης στους τομείς των ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ» (Φεβ. 2016), εκτιμάται ότι θα εγκατασταθούν περίπου 2.200 έως 2.700 MW νέων έργων ΑΠΕ στο διάστημα 2016-2020, στη συντριπτική τους πλειοψηφία αιολικά.

Επιπλέον, το νέο σχήμα λειτουργικής ενίσχυσης των έργων ΑΠΕ, σύμφωνα με το Ν. 4414/2016, προβλέπει μεν μεταβολή του καθεστώτος τιμολόγησης από Feed in Tariff (FiT) σε Feed in Premium (FiP) και μηχανισμό βέλτιστης ακρίβειας πρόβλεψης ισχύος μέχρι την ολοκληρωμένη ανάληψη της ευθύνης εξισορρόπησης από τους παραγωγούς ΑΠΕ, διατηρεί όμως ικανοποιητικές ταρίφες, προτεραιότητα στην κατανομή φορτίου και 20ετείς συμβάσεις αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας, στοιχεία που όχι μόνον επιτρέπουν τη βιωσιμότητα των αιολικών πάρκων, αλλά δίνουν και σημαντικό κίνητρο επιτάχυνσης υλοποίησης των έργων, δεδομένου ότι από 01.01.2017 και μετά οι εφαρμοστέες ταρίφες (ΤΑ) των συμβάσεων αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας (νέα PPAs ή ΣΕΔΠ) θα καθορίζονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες υποβολής προσφορών.

Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητα του ομίλου είναι η υλοποίηση νέων αιολικών πάρκων.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η αβεβαιότητα που απορρέει από τη δημοσιονομική κρίση και την ύφεση στην Ελλάδα, αλλά και οι εξελίξεις στην εγχώρια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, δύναται να επηρεάσουν αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του κλάδου.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των ΑΠΕ αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων καθώς και προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση ή/και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα αλλά και την ικανότητα του ομίλου να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Σημαντική πηγή κινδύνων αποτελεί η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ.

Τέλος, η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από έτος σε έτος, ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

Ανάπτυξη Ακινήτων

Οικονομικά Μεγέθη

Ο κλάδος της Ανάπτυξης Ακινήτων παρουσίασε το 2016 έσοδα € 7,0 εκατ., σημειώνοντας οριακή μείωση της τάξης του 2,1 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 7,2 εκατ.

Ανάπτυξη ακινήτων	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	7,2	7,0	- 2,1 %

Προοπτικές

Οι δραστηριότητες του Ομίλου έχουν επικεντρωθεί στην επέκταση της Β' φάσης του SMART PARK, δομήσιμης επιφανείας 18.000 τμ περίπου και της αναμενόμενης έγκρισης του Προεδρικού Διατάγματος πολεοδόμησης του ακινήτου της Κάντζας, δομήσιμης επιφανείας 95.000 τμ περίπου καθώς και εξέταση επανεργοποίησης ανάπτυξης των ακινήτων που διαθέτει στη Ρουμανία.

Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Παρόλο που η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα επηρεάζει αρνητικά τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού, το χαρτοφυλάκιο μισθωτών του SMART PARK είναι ισχυρό και υγιές. Το Πάρκο έχει παρουσιάσει αισθητή άνοδο τα τελευταία χρόνια και αντιμετωπίζει με επιτυχία την οικονομική κρίση στην εξάχρονη λειτουργία του καθιστώντας το στις επιτυχημένες οργανωμένες αναπτύξεις εμπορικών ακινήτων. Αν και παραμένουμε αισιόδοξοι για τη συνέχεια του στο μέλλον, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα των ενοικιαστών του Smart Park και ως εκ τούτου να υπάρξει ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους ενοικιαστές.

Λοιπά

Ο κλάδος των Λοιπών παρουσίασε το 2016 έσοδα € 0,3 εκατ. Διατηρώντας μια αμετάβλητη κατάσταση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2015.

Λοιπά	31.12.2015	31.12.2016	Μεταβολή (%)
Έσοδα [εκ.€]	0,3	0,3	0 %

Αμοιβές ανθρώπινου δυναμικού

Οι εργαζόμενοι του Ομίλου αμείβονται με βάση τις συμβάσεις της ελληνικής νομοθεσίας εντός της χώρας και με βάση την εργατική νομοθεσία κάθε χώρας εξωτερικού.

Αρχή του Ομίλου είναι η απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού, ενισχύοντας έτσι τόσο τις τοπικές κοινωνίες και την μείωση της ανεργίας, όσο και την οικονομία κάθε περιοχής.

Επίσης, από τις άμεσες και ευρύτερες περιοχές, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος προσλαμβάνονται για απασχόληση

έργου διάφορα στελέχη όπως εργοταξίαρχες, μηχανικοί κατασκευής, οικονομολόγοι – λογιστές, διευθυντές, τμηματάρχες, τεχνικό προσωπικό, γραμματείς κλπ.

Ως ανώτατα στελέχη θεωρούνται όλοι εκείνοι οι οποίοι κατέχουν αρμοδιότητες διοίκησης εταιρείας ή κατασκευής έργου. Τα στελέχη αυτά προσλαμβάνονται ανάλογα των προσόντων και των ειδικοτήτων τους, με στόχο την κάλυψη των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Οι αμοιβές των στελεχών ορίζονται από την ανώτατη διοίκηση του Ομίλου, ανάλογα των

επιστημονικών γνώσεων, των ικανοτήτων, της εμπειρίας, και το αντικείμενο εργασίας.

Τα στελέχη αλλά και διάφορες άλλες ειδικότητες στον Όμιλο αμείβονται πέρα από τις προβλεπόμενες συμβάσεις, γεγονός που αποτελεί παράγοντα εδραίωσης ισχυρών σχέσεων, ενισχύει την αφοσίωση των εργαζομένων και την «κοινωνική εικόνα» του Ομίλου, ενώ παράλληλα προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός.

Οι αμοιβές μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίων ικανοτήτων, δεν είναι πάντα οι ίδιες.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Οι περιβαλλοντικές μας αρχές

Οπως αναφέρει στο μήνυμά του ο Διευθύνων Σύμβουλος, είναι κοινή η πεποίθηση ότι η βιώσιμη ανάπτυξη περνάει μέσα από το περιβάλλον, η προστασία και ο σεβασμός του οποίου αποτελεί διαχρονική παράμετρο του Ομίλου και των θυγατρικών του εταιρειών, καταδεικνύοντας στην πράξη ότι επιχειρείν και ανάπτυξη μπορεί να ευρίσκονται σε αρμονία με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Μέσω της ευρύτερης φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, υιοθετήθηκαν οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης τόσο στην μητρική ΕΛΛΑΚΤΩΡ, όσο και στις θυγατρικές, για την κατασκευή των έργων και γενικότερα για την λειτουργία των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Στις αρχές αυτές συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και οι τρεις από τις δέκα αρχές του ΟΗΕ που αφορούν στο περιβάλλον, δηλαδή:

Αρχή 7: Υποστήριξη προληπτικής προσέγγισης στις περιβαλλοντικές προκλήσεις

Αρχή 8: Ανάληψη πρωτοβουλιών για προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας

Αρχή 9: Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάδοσης φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών

Θυγατρικές του Ομίλου, όπως η ΑΚΤΩΡ και η ΑΤΤΙΚΗ

ΟΔΟΣ, ανήκουν στις εταιρείες οι οποίες εθελοντικά δεσμευτήκαν από το 2008 για την υιοθέτηση και εφαρμογή των 10 αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, υποβάλλοντας κάθε χρόνο ετήσια έκθεση προόδου Communication On Progress - COP και είναι ενεργά μέλη.

Έχοντας ως γνώμονα τις περιβαλλοντικές του αρχές ο Όμιλος αναπτύσσεται και τεκμηριώνει τις επιδόσεις του, εφαρμόζοντας πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης στις θυγατρικές του εταιρείες, οι οποίες αποτελούν την αναπτυξιακή του αιχμή. Έτσι :

■ Οκτώ θυγατρικές:

ΑΚΤΩΡ, ΗΛΕΚΤΩΡ, ΑΚΤΟΡ FM, ΤΟΜΗ, ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ, ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ, ΜΟΡΕΑΣ και ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, **εφαρμόζουν συστηματικά συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης** πιστοποιημένα με βάση το διεθνές πρότυπο ISO14001.

■ Η ναυαρχίδα του Ομίλου, η ΑΚΤΩΡ:

είναι η μόνη κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα επαληθευμένη εδώ και 12 χρόνια με βάση τον ευρωπαϊκό κανονισμό Eco-Management and Audit Scheme – EMAS, έχει αριθμό καταχώρησης στο Μητρώο Καταχωρημένων Οργανισμών EMAS EL-000012 και δημοσιεύει τις ετήσιες Περιβαλλοντικές Δηλώσεις μέσω των ιστοσελίδων **www.aktor.gr / www.ellaktor.gr**, της ιστοσελίδας του ΥΠΕΝ

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=577&language=el-GR> και της ιστοσελίδας της European Union Eco-Management and Audit Scheme <http://ec.europa.eu/environment/emas/register/>, αναδεικνύοντας την διαφάνεια ως ακόμη μια περιβαλλοντική αρχή της εταιρείας.

Με αυτή την περιβαλλοντική διαχείριση του Ομίλου και των θυγατρικών του, εξασφαλίζεται περιβαλλοντική συμμόρφωση, διαχείριση των πάσης φύσεως αποβλήτων, διαχείριση ενέργειας, φυσικών πόρων, πρώτων υλών και κυρίως εξασφαλίζεται ο περιβαλλοντικός έλεγχος των έργων και των δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα την προστασία του περιβάλλοντος σε υψηλό επίπεδο. Η Άποψή μας είναι "το περιβάλλον αποτελεί βασικό άξονα ανάπτυξης του Ομίλου". [G4-EN1 έως G4-EN34]

Περιβαλλοντική υπευθυνότητα

Στόχος του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών είναι η ολοένα και πιο βελτιωμένη περιβαλλοντική εικόνα του Ομίλου και των εταιρειών, μέσα από την

περιβαλλοντική μέριμνα και συμμόρφωση.

Οι σημερινές περιβαλλοντικές επιδόσεις και τα ολοένα και πιο βελτιωμένα αποτελέσματα, μιας πολύχρονης περιβαλλοντικής

διαχείρισης έργων και δραστηριοτήτων, καταδεικνύουν την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και δεσμεύουν την μελλοντική αειφορική πορεία του Ομίλου.

Βιοποικιλότητα - προστατευόμενες περιοχές

Στις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές της χώρας συμπεριλαμβάνονται: το δίκτυο NATURA 2000 - το οποίο είναι ένα Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης που εκτείνεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχοντας ως στόχο να διασφαλίσει την μακροπρόθεσμη διατήρηση των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της σε ικανοποιητικό επίπεδο - οι υδροβιότοποι, οι εθνικοί δρυμοί, η χλωρίδα / πανίδα, τα καταφύγια άγριας ζωής, τα Μνημεία Φύσης, τα οικολογικά πάρκα, οι περιοχές ιδιαίτερου αισθητικού κάλλους, τα αισθητικά δάση, τα σπήλαια, τα ηφαίστεια, τα φαράγγια, τα γεωλογικά πάρκα, κλπ.

Το θέμα των προστατευόμενων περιοχών συναντάται συχνά κατά την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών

έργων, καθόσον πολλές φορές τα έργα διέρχονται ή γειτνιάζουν διαφόρων προστατευόμενων περιοχών, οικοσυστημάτων, θαλασσιού περιβάλλοντος κλπ.

Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαγορεύεται η υλοποίηση των έργων, αλλά επιβάλλεται σωστή και αυστηρή εφαρμογή "εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων έργου", οι οποίοι όροι εξασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, ανάλογα με την προστατευόμενη περιοχή, το προστατευόμενο είδος και την ιδιαιτερότητα της ευρύτερης περιοχής κάθε έργου.

Λόγω της σημαντικής περιβαλλοντικής αξίας τέτοιων περιοχών και έχοντας επίγνωση της αξίας των περιοχών αυτών, εφαρμόζονται με προσοχή η νομοθεσία και οι περιβαλλοντικές απαιτήσεις, καθώς και οι οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης που έχουν αναπτυχθεί

και εφαρμόζονται στα έργα που σχετίζονται με τις ανωτέρω περιοχές. Οι οδηγίες αυτές αποτελούν μέρος του πιστοποιημένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου.

Στον Όμιλο δεν υπάρχουν ιδιοκτησίες, εκμισθωμένες ή διαχειριζόμενες εγκαταστάσεις εντός ή παρακείμενες σε προστατευμένες περιοχές και περιοχές με υψηλής αξίας βιοποικιλότητα, εκτός προστατευμένων περιοχών. [G4-EN11 έως G4-EN14]

2. ΣΤΕΡΑ ΚΑΙ ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ

Η διαχείριση των αποβλήτων είναι σημαντικής σημασίας για τον Όμιλο, αλλά και για τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η μη κατάλληλη διαχείριση αποβλήτων, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Επιπλέον, η κακή διαχείριση των αποβλήτων δημιουργεί ευθύνες που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση με τους εθνικούς, ευρωπαϊκούς και τους διεθνείς κανονισμούς, καθώς και με την πιθανή επίπτωση στη φήμη του Ομίλου.

Μέσα από μια προσπάθεια συλλογικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, προκύπτουν στοιχεία και δείκτες οι οποίοι καταδεικνύουν σημαντική πρόοδο που έχει σημειώσει ο Όμιλος στην διαχείριση και στην μείωση των πάσης φύσεως παραγόμενων στερεών αποβλήτων. Μια διαχείριση που σχετίζεται με την ελαχιστοποίηση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση των αποβλήτων, καταδεικνύοντας έτσι ένα υψηλό βαθμό ισόρροπης διαχείρισής των αποβλήτων και μια διαχρονικά συνεχώς βελτιούμενη εξέλιξη. [G4-EN22 έως G4-EN28] - [G4-EN22 έως G4-EN26]

ΑΚΤΩΡ και περιβαλλοντική διαχείριση

Η ΑΚΤΩΡ ως ναυαρχίδα της κατασκευής του Ομίλου, διεκδικεί την πρωτοπορία στην γενικότερη περιβαλλοντική διαχείριση, αλλά

και στα αποτελέσματα των διαχειριζόμενων περιβαλλοντικών θεμάτων από τα οποία προκύπτουν ετήσιοι και διαχρονικοί δείκτες που καταδεικνύουν το αποτέλεσμα του "περιβαλλοντικού αποτυπώματος" της διαχείρισης που ασκεί η εταιρεία.

Περιβαλλοντικό αποτύπωμα - δείκτες

Το θέμα «Περιβάλλον και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα» σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή και την αειφόρο ανάπτυξη, ζητήματα που σε παγκόσμιο αποτελούν την σημαντικότερη πρόκληση για τον πλανήτη μας.

Η ανάλυση της προόδου που σημείωσε η ΑΚΤΩΡ και κατ' επέκταση ο Όμιλος, ως προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έθεσε, αλλά και στην συνέχεια, ως προς τον περιορισμό των εκπομπών CO₂, την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και πρώτων υλών και τον περιορισμό των λοιπών επιπτώσεων στο περιβάλλον, υπογραμμίζει την μακροπρόθεσμη δέσμευση της εταιρείας έναντι της αειφόρου ανάπτυξης και εταιρικής ευθύνης και υποστηρίζει την εκπλήρωση των νέων στόχων που θέτει για το μέλλον.

Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα για το έτος 2016 και διαχρονικά παρουσιάζονται στην συνέχεια ποσοτικά μέσω των δεικτών περιβαλλοντικής επίδοσης στους πίνακες που ακολουθούν. [G4-EN27, G4-EN28]

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ								
Ποσότητες αποβλήτων		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2002-2016
Χαρτί	kg	45.660	45.360	26.270	52.600	57.290	43.170	560.690
Toner - μελάνια	τεμ.	564	481	287	376	307	551	4.792
Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	kg	49.612	50.637	58.758	95.845	76.485	133.427	1.005.152
Συσκευασίες λιπαντικών	τεμ.	463	197	306	138	381	702	4.217
Συσσωρευτές	kg	9.956	7.810	12.290	9.922	9.676	3.341	138.039
Ηλεκτρικά, ηλ/νικά απόβλητα	kg	3.730	6.648	5.579	5.248	2.740	6.254	62.044
Μέταλλα - σίδερος (Scrap)	kg	351.430	305.740	520.605	643.550	1.974.104	883.832	9.478.835
Ελαστικά	τεμ.	421	152	227	92	205	253	6.158
Οχήματα τέλους κύκλου ζωής	kg	10	2	25	22	4	2	61
Επικίνδυνα απόβλητα	kg	4.876	5.631	4.048	48.044	5.337	20.677	94.173
Λαμπτήρες	kg	156	5.871	477	230	115,4	381	7.719
Πλαστικό	kg	-	210	7.200	16.226	7.860	18.665	56.394
Μικροί συσσωρευτές - ΑΦΗΣ	kg		90	83	108	1.483	468	2.233

Περιβαλλοντική ανταπόδοση

Με βάση την διεθνή αποτίμηση (πηγή : www.ecorec.gr) των οφελών από την διαχείριση των αποβλήτων προκύπτει ότι:

- Από το 2002 έως σήμερα έχουν ανακυκλωθεί 560.690 κιλά χαρτί και έχουν προστατευθεί – διασωθεί πάνω από 9.532 δέντρα με παράλληλη εξοικονόμηση περίπου 27.127 τόνων νερού.
- Επίσης, έχουν ανακυκλωθεί 9.478.835 κιλά μετάλλων (scrap) με εξοικονόμηση 37.915.340 κιλά χημικών προϊόντων και 132.703.690 kWh ενέργειας, συνολικά.

Ετήσιες εκθέσεις αποβλήτων

Τηρώντας στον Όμιλο την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία, γίνεται διαχείριση των στέρεων αποβλήτων κάθε δραστηριότητάς του και ειδικά της κατασκευαστικής. Το σύνολο των διαχειριζόμενων αποβλήτων υποβάλλονται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων-HMA του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μέσω των ετήσιων εκθέσεων αποβλήτων.

Υγρά απόβλητα

Υγρά απόβλητα προκύπτουν από κάθε δραστηριότητα και έργο του Ομίλου. Για τον λόγο αυτό στον όμιλο και τις θυγατρικές

του υπάρχουν ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες με βάση τις οποίες γίνεται η διαχείριση των υγρών αποβλήτων. Με αυτές τις διαδικασίες, και τον έλεγχο των καταναλώσεων που αναφέρθηκαν ήδη πιο πάνω, ο Όμιλος συμβάλλει στην μείωση των όγκων που απορρίπτονται στους υδάτινους αποδέκτες, μειώνοντας παράλληλα τις επιδράσεις στο περιβάλλον.

Σημαντική δέσμευση του Ομίλου αποτελεί η περιβαλλοντική αδειοδότηση και η τήρηση των περιβαλλοντικών κανονισμών για κάθε μικρή ή μεγάλη δραστηριότητα που παράγει απόβλητα, ενισχύοντας έτσι την “κοινωνική άδεια λειτουργίας” του Ομίλου συνολικά.

Τα υγρά απόβλητα είναι συνήθως αστικά λύματα για τα κτιριακά γραφεία και υγρά απόβλητα εργοταξίων από την λειτουργία των εργοταξίων και των δραστηριοτήτων τους όπως πχ μονάδες παραγωγής σκυροδέματος, συνεργεία συντήρησης μηχανημάτων έργου κλπ. Τα απόβλητα που προκύπτουν στον όμιλο σχετίζονται με τις καταναλώσεις νερού, οι οποίες αναφέρθηκαν ήδη στο κεφάλαιο “ενέργεια, νερό, εκπομπές”.

Η διαχείριση των υγρών αποβλήτων σχετίζεται με το είδος της δραστηριότητας ή του έργου.

Δραστηριότητες ή έργα εντός αστικού ιστού, συνδέονται συνήθως με τα κατά τόπους δίκτυα αποχέτευσης για τα παραγόμενα αστικά λύματα. Άλλα ειδικά υγρά απόβλητα, τυγχάνουν ειδικής αντιμετώπισης και επεξεργασίας, ανάλογα με το είδος του αποβλήτου.

Οι δραστηριότητες παραχώρησης του Ομίλου εκτός αστικού ιστού, διαθέτουν αδειοδοτημένες μονάδες επεξεργασίας υγρών

αποβλήτων για όλες τις δραστηριότητες των παραχωρήσεων και τα επεξεργασμένα νερά διατίθενται υπεδάφια σε περιφραγμένους χώρους.

Σχετικά με τα έργα τα οποία κατ’ εξοχήν κατασκευάζονται εκτός αστικών περιοχών, τα λύματα των εργοταξιακών γραφείων συλλέγονται σε ειδικούς στεγανούς βόθρους από όπου και αποστέλλονται σε μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

Υγρά απόβλητα τα οποία προκύπτουν από μονάδες παρασκευής ετοιμού σκυροδέματος, ανακυκλώνονται και επαναχρησιμοποιούνται στις μονάδες, για πλύσιμο και διαβροχή.

Λόγω και των πιστοποιημένων περιβαλλοντικών συστημάτων, υπάρχουν ειδικές οδηγίες διαχείρισης των υγρών αποβλήτων με τις οποίες απαγορεύεται κάθε ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών αποβλήτων, ενώ υπάρχει ειδικό Σχέδιο διαχείρισης υγρών αποβλήτων για τα έργα εκτός των συνόρων της χώρας. [G4-EN22 έως G4-EN26]

Υλικά και πρώτες ύλες

Επειδή οι πρώτες ύλες - τα λατομικά υλικά είναι μη ανανεώσιμα υλικά, γίνεται προσπάθεια ορθολογικής χρήσης αυτών. Σε περιπτώσεις όπου διάφορα προϊόντα εκσκαφής πληρούν τα ποιοτικά κριτήρια χρήσης ως πρώτες ύλες, γίνεται προσπάθεια ολικής ενσωμάτωσής τους στα έργα του Ομίλου, πχ οδοποιίας ενώ ένα μέρος αυτών χρησιμοποιείται για την παραγωγή εργοταξιακού σκυροδέματος των έργων. [G4-EN1, G4-EN2]

3. ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Καταναλώσεις ενέργειας – αέριες εκπομπές

Μέσα από τον ευρύτερο περιβαλλοντικό προσανατολισμό του Ομίλου και την περιβαλλοντική διαχείριση των θυγατρικών, καταβάλλονται προσπάθειες ορθολογικής διαχείρισης της κατανάλωσης όλων των μορφών ενέργειας, του νερού και άλλων φυσικών πόρων, με στόχο την ελάττωση όλων των καταναλώσεων.

Το κτιριακό συγκρότημα του Ομίλου στο οποίο στεγάζονται οι θυγατρικές του, διαθέτει συστήματα παρακολούθησης, διαχείρισης, συντήρησης και ελέγχου διαφόρων παραμέτρων που συντελούν στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού. Το σύστημα ελέγχεται και βελτιώνεται συνεχώς από την θυγατρική ΑΚΤΩΡ FM, ώστε να εξασφαλιστεί η εξοικονόμηση ενέργειας, η οποία προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές, και με απώτερο στόχο να ελαττωθούν οι εκπομπές.

Πέραν αυτών και με γνώμονα τις περιβαλλοντικές και κλιματικές απαιτήσεις σε διεθνές επίπεδο, που σχετίζονται με τις εκπομπές και το φαινόμενο του θερμοκηπίου, αποφασίστηκε μια συνολική αντιμετώπιση των καταναλώσεων, μέσω ενός συστήματος ενεργειακής διαχείρισης στο πλαίσιο του προτύπου ISO 50001, καταρχήν στην ΑΚΤΩΡ και με σκοπό την εφαρμογή του

και σε άλλες θυγατρικές, όπως η Αττική Οδός, η ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ κλπ.

Σκοπός της ανάπτυξης και εφαρμογής ενός Συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης είναι ο συνολικός και ενιαίος ενεργειακός σχεδιασμός της εταιρείας, με απώτερο στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και την συμβολή του ομίλου στην επίτευξη της μείωσης της εθνικής κατανάλωσης ενέργειας σε ποσοστό 20% έως το 2020.

Μέσα από την καταγραφή και την παρακολούθηση των επί μέρους σημείων (κτίρια, εργοτάξια, εξοπλισμός, κλπ.) όπου καταναλώνεται ενέργεια, παρέχεται η δυνατότητα καταγραφής και αξιολόγησης των καταναλώσεων σε κάθε σημείο, ενώ παρέχεται η δυνατότητα ελέγχου και αξιολόγησης της συνολικής κατανάλωσης της εταιρείας.

Παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης

και αξιολόγησης κάθε μορφής ενέργειας, γεγονός που επιτρέπει τους επί μέρους στόχους και δράσεις βελτίωσης των ενεργειακών επιδόσεων κάθε σημείου ξεχωριστά. Τα στοιχεία εξέλιξης της καταναλωμένης ενέργειας για τα τελευταία 6 χρόνια, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ (kWh)						
ΜΟΡΦΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΗΛ. ΕΝΕΡΓ. ΚΕΝΤΡΙΚΑ	7.702.819	7.665.136	8.487.433	9.823.546	9.832.293	9.769.611
ΗΛ. ΕΝΕΡΓ. ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ	3.576.560	6.088.941	2.923.437	11.117.721	6.019.820	9.429.417
ΣΥΝ. ΘΕΡ. + ΚΙΝ. ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ	29.079.785	17.236.790	34.905.081	119.833.652	92.290.244	102.155.352
BENZINH	2.033.129	1.393.000	2.336.750	2.728.074	1.943.626	1.610.497
ΣΥΝΟΛΟ	42.092.293	32.383.867	48.652.701	143.502.993	110.085.983	122.964.877

Οι αντίστοιχες εκπομπές και οι εκλυόμενοι ρύποι υπολογίζονται με βάση τους ειδικούς συντελεστές, οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στην Περιβαλλοντική Δήλωση της ΑΚΤΩΡ.

Φθοριούχα αέρια φαινομένου του θερμοκηπίου

Πέραν των ανωτέρω αερίων και σύμφωνα με τους ΕΚ 842/2006 και 1497/2007 για φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, καταγράφονται οι ποσότητες των εγκαταστάσεων κλιματισμού, ψήξης, θέρμανσης και πυρόσβεσης στο συγκρότημα γραφείων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ στην οδό Ερμού 25, Κηφισιά, καθώς και σε άλλες μόνιμες εγκαταστάσεις του Ομίλου (κτίριο λειτουργίας Αττικής Οδού, κτίριο λειτουργίας ΜΟΡΕΑΣ κλπ) και υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε μέσω μιας περιβαλλοντικά ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής, να συμβάλει η χώρα στη συγκράτηση, στην πρόληψη και στην συνακόλουθη μείωση των εκπομπών των φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου που καλύπτονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Άλλες αέριες εκπομπές

Στον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ γίνεται παρακολούθηση και καταγραφή και άλλων αερίων ρύπων όπως: συγκεντρώσεων CO, CO₂, NO_x, SO₂, BTX (βενζόλιο – τολουόλιο – ξυλόλιο), PM₁₀ (αιωρούμενα σωματίδια < 10 μm) στην ατμόσφαιρα, καθώς και μετρήσεις θερμοκρασίας,

υγρασίας, ταχύτητας και κατεύθυνσης ανέμου, μέσω ειδικών μόνιμων σταθμών παρακολούθησης ρύπων και θορύβου που είναι εγκατεστημένοι σε αστικούς ιστούς των διάφορων περιοχών από τις οποίες διέρχονται οι αυτοκινητόδρομοι Αττική Οδός και ΜΟΡΕΑΣ. Οι ατμοσφαιρικοί αυτοί ρύποι, προερχόμενοι κυρίως από τον κυκλοφοριακό φόρτο των νέων αυτοκινητοδρόμων, παρακολουθούνται συμμορφούμενοι με τις νομοθετικές και συμβατικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις κάθε έργου και υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Περιβάλλοντος σε τριμηνιαία βάση, με τα ανάλογα σχόλια και εκτιμήσεις. Εκτιμάται ότι, τα αποτελέσματα αυτά είναι χρήσιμα στις αρχές της χώρας για την χάραξη της στρατηγικής και για τις αντίστοιχες αποφάσεις που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική επιβάρυνση των περιοχών των έργων και τις αντίστοιχες έγκαιρες αποφάσεις προστασίας των κοινωνιών. [G4-EN3 έως G4-EN10, G4-EN15 έως G4-EN21]

Ενεργειακή απόδοση κτιρίων

GREENBUILDING

Σύμφωνα με έρευνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κτιριακός τομέας καταναλώνει πάνω από το 40% της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι, ο κτιριακός τομέας αποτελεί πεδίο όπου μπορεί να εξοικονομηθεί ενέργεια. Σε αυτό το πλαίσιο τέθηκε σε εφαρμογή, από το 2006, το ευρωπαϊκό εθελοντικό πρόγραμμα GreenBuilding, μέσω της Πράσινης Βίβλου, για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα. Η ΑΚΤΩΡ, στο πλαίσιο της φιλοσοφίας της για την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, εφάρμοσε τις προδιαγραφές του προγράμματος GreenBuilding στα Νέα Γραφεία του Ομίλου από την φάση κατασκευής τους. Οι δράσεις αυτές συντελούν στην εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά και στην κατάταξη της ΑΚΤΩΡ στην κατηγορία GreenBuilding Partner. Η ΑΚΤΩΡ προωθεί με ευθύνη, τόσο τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης στην κατασκευή όσο και το πρόγραμμα Greenbuilding σε ενδιαφερόμενα μέρη, και πελάτες.

LEED – πιστοποιημένα κτίρια

Αξιοποιώντας την πολύχρονη και πολύπλευρη τεχνογνωσία της στον κατασκευαστικό κλάδο και χάρη στο ικανό και εξειδικευμένο προσωπικό της, τον ιδιόκτητο υπερσύγχρονο εξοπλισμό της και το διαρκώς διευρυμένο πελατολόγιό της, η ΑΚΤΩΡ ανταποκρίνεται με επιτυχία στις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς για άριστη ποιότητα και ταχεία ολοκλήρωση έργων, που απαιτούν σύνθετες τεχνολογικές λύσεις. Αναγνωρίζοντας τις τάσεις, ανάγκες και πρακτικές σε διεθνές επίπεδο, προχώρησε και ανταποκρίθηκε, ως ηγέτης και πρωτοπόρος, στην εφαρμογή συστημάτων αξιολόγησης και πιστοποίησης κτιρίων.

Η αρχή έγινε με το ιδιόκτητο συγκρότημα γραφείων της στο οποίο εφαρμόστηκε το πρόγραμμα GreenBuilding το 2006. Η συνέχεια έγινε με την κατασκευή δύο άλλων κτιρίων, με βάση το αμερικάνικο σύστημα αξιολόγησης και πιστοποίησης κτιρίων LEED, τα οποία κτίρια διαθέτουν τα δύο πρώτα LEED πιστοποιητικά στην Ελλάδα.

Τα αξιολογημένα και πιστοποιημένα κτίρια είναι:

- **Κατασκευή τριώροφου κτιριακού συγκροτήματος με τρία υπόγεια, φυτεμένο δώμα και διαμόρφωση περιβ. Χώρου στην Παιανία, ιδιοκτησίας Καρελά Α.Ε. – Πιστοποιητικό leed gold / 2012**
- **Μετατροπή κτιρίου κατοικιών σε κτίριο γραφείων EREN ΑΚΤΩΡ – πιστοποιητικό leed silver / 2014**

Σήμερα η ΑΚΤΩΡ συμμετέχει στην υλοποίηση άλλων κτιρίων, τα οποία κατασκευάζονται με στόχο την πιστοποίησή τους με βάση το σύστημα LEED ή άλλα ισοδύναμα συστήματα όπως το GSAS του Κατάρ κατά την κατασκευή του METPO Ντόχας.

4. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Η συμμόρφωση έναντι της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, των κανονισμών και των απαιτήσεων τρίτων αποτελεί έναν από τους δύο βασικούς άξονες της περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, μαζί με την δέσμευση για συνεχή βελτίωση των επιδόσεων και συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη.

Το επίπεδο συμμόρφωσης του Ομίλου αποτελεί έναν ακόμη δείκτη της ικανότητας της διοίκησης να εξασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις συμμορφώνονται με ορισμένες παραμέτρους επίδοσης. Η διασφάλιση της συμμόρφωσης συμβάλλει στην μείωση των χρηματοοικονομικών κινδύνων που προκύπτουν είτε άμεσα μέσω των προστίμων, είτε έμμεσα μέσω των επιδράσεων στην φήμη και εικόνα του Ομίλου, ενώ η μη συμμόρφωση ενίοτε μπορεί να οδηγήσει σε περιβαλλοντικές υποχρεώσεις με υψηλό κόστος. Η δύναμη του ιστορικού συμμόρφωσης του Ομίλου μπορεί επίσης να επηρεάσει την ικανότητά του να επεκτείνει τις δραστηριότητές του ή να εξασφαλίσει διάφορες άδειες. [G4-EN29]

5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Περιβαλλοντική Αξιολόγηση

Οι προμηθευτές και οι υπεργολάβοι του Ομίλου αναδεικνύονται μέσα και από την περιβαλλοντική εκτίμηση, πχ επιλέγονται εταιρείες περιβαλλοντικά πιστοποιημένες, προϊόντα προερχόμενα από φιλοπεριβαλλοντικές παραγωγικές διαδικασίες, μηχανήματα και οχήματα έργων με σήμα CE και νέας τεχνολογίας, προϊόντα οικολογικά κλπ, στο βαθμό που αυτό είναι και οικονομικά εφικτό.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ειδικά ο εξοπλισμός αποτελεί ένα ξεχωριστά σημαντικό κεφάλαιο, καθόσον κατά την λειτουργία και την χρήση του καταναλώνονται ορυκτά καύσιμα και παράγονται αέριες εκπομπές CO₂, οι οποίες συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Συνεπώς, ο συστηματικός έλεγχος και η προσπάθεια ελάττωσης των καυσίμων μπορεί να οδηγήσει αφενός σε εξοικονόμηση των ίδιων των καυσίμων και άρα στην εξοικονόμηση ενέργειας και αφετέρου στην ελάττωση των εκπομπών CO₂.

Ειδικά στην ΑΚΤΩΡ που κατέχει έναν μεγάλο εξοπλισμό, οι ενέργειες για την ελάττωση των καυσίμων και

των εκπομπών κινούνται σε δύο άξονες, δηλαδή στην επιλογή και στον έλεγχο των οχημάτων και των Μηχανημάτων Έργων.

Από την περίοδο του 2010 άρχισε η αντικατάσταση του στόλου των οχημάτων, με οχήματα νέας τεχνολογίας προσανατολισμένης σε μικρότερες ονομαστικές καταναλώσεις καυσίμων και μικρότερες ονομαστικές εκπομπές CO₂. Τα νέα οχήματα που επιλέγονται, έχουν ως σημείο αφετηρίας τις εκπομπές και την κατανάλωση καυσίμων.

Σήμερα, το ποσοστό νέας τεχνολογίας του στόλου των οχημάτων του προσωπικού εξυπηρέτησης των έργων και της εταιρείας εντός χώρας, ανέρχεται στο ποσοστό του 95%.

Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι η ελάττωση της κατανάλωσης καυσίμων σε ποσοστό 15 – 20 % σε σύγκριση με αντίστοιχα οχήματα τεχνολογίας με μεγαλύτερη ονομαστική κατανάλωση και εκπομπές.

Υπεργολάβοι – συνεργάτες

Οι επιλογές των συνεργατών και των υπεργολάβων γίνονται με βάση το περιβαλλοντικό τους προφίλ, ενώ

με την υπογραφή συμβάσεων επισυνάπτεται ειδική περιβαλλοντική οδηγία συμμόρφωσης έναντι της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και κανονισμών, καθώς και έναντι των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου.

Αναφορές αξιολογήσεων

Προμηθευτές, εργολάβοι, συνεργάτες και προϊόντα ελέγχονται μέσα από το εκάστοτε ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων ανά θυγατρική εταιρεία, με τις ανάλογες αναφορές προς τους ενδιαφερόμενους και προς την διοίκηση του Ομίλου.

Λόγω των γενικότερων κριτηρίων τα οποία εφαρμόζονται στον Όμιλο οι προμηθευτές, συνεργάτες, υπεργολάβοι κλπ, δεν ιεραρχούνται μόνον με βάση την περιβαλλοντική αξιολόγηση, αλλά ο έλεγχος για περιβαλλοντική συμμόρφωση γίνεται κατά την διάρκεια της συνεργασίας και με διμερή συμμετοχή, εξασφαλίζοντας έτσι ένα υγιές και ωφέλιμο για όλους επίπεδο. [G4-EN32, G4-EN33]

Μηχανισμοί Διαχείρισης Αναφορών για το Περιβάλλον

Η διαχείριση των περιβαλλοντικών αναφορών γίνεται κεντρικά από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και ενημερώνεται γραπτά ή προφορικά, για τα σοβαρά

θέματα, η διεύθυνση αιφόρου ανάπτυξης του Ομίλου, που συντάσσει τους αιφόρους απολογισμούς.

Κατά την διάρκεια του 2016 δεν υπήρξαν αναφορές

από επίσημους μηχανισμούς (τοπικές κοινότητες) για περιβαλλοντικές επιδράσεις, ωστόσο υπήρξαν διορθωτικές ενέργειες επίλυσης δύο παλαιότερων αναφορών. [G4-EN34]

Μεταφορές

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι μεταφορές ευθύνονται σε σημαντικό βαθμό για τις εκπομπές μέσω των καταναλώσεων, αλλά και για άλλες κοινωνικές οχλήσεις όπως ο θόρυβος, τα κυκλοφοριακά θέματα κλπ. Η διαχείριση των οχλήσεων αυτών γίνεται με βάση τις ειδικές οδηγίες των πιστοποιημένων περιβαλλοντικών συστημάτων των θυγατρικών. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε όλη σχεδόν την επικράτεια της Ελλάδας, αλλά και σε άλλες 25 χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δραστηριότητες σχετίζονται σχεδόν με όλα τα είδη μεταφορών, είτε είναι μεταφορές για την κατασκευή, είτε είναι μεταφορές για τις παραχωρήσεις έργων και άλλων δραστηριοτήτων.

Οι προσπάθειες ελάττωσης των μεταφορών και ως εκ τούτου της κατανάλωσης ενέργειας γίνονται σε συνεχή βάση τόσο για περιβαλλοντικούς, όσο και για οικονομικούς λόγους.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί πιο πάνω, για την κατασκευή των έργων καταγράφονται οι καταναλώσεις ορυκτών καυσίμων από τις μεταφορές – μετακινήσεις και από την λειτουργία του εξοπλισμού του Ομίλου. Θεωρείται όμως πολύ δύσκολο – σχεδόν αδύνατον και δεν καταγράφονται οι μεταφορές και οι καταναλώσεις ενέργειας των προμηθευτών και των συνεργατών του ομίλου. [G4-EN30]

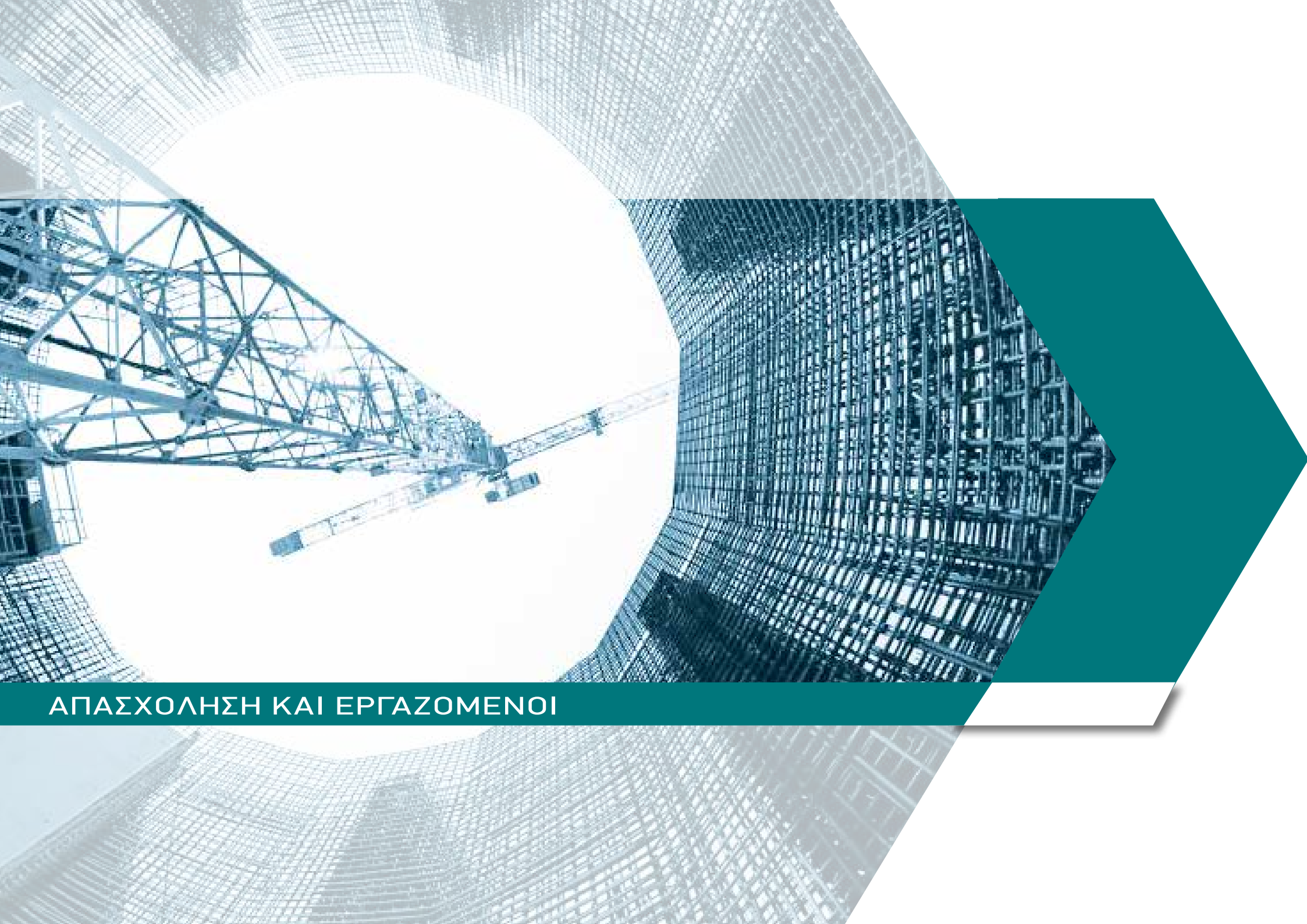
Δαπάνες

Οι δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου είναι προσανατολισμένες κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα, στα έργα περιβάλλοντος και στις παραχωρήσεις δηλαδή λειτουργία και συντήρηση έργων υποδομής και μεγάλης κλίμακας έργα. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τις αρχές του Ομίλου, οι δραστηριότητες υλοποιούνται με το βλέμμα στραμμένο στην προστασία του περιβάλλοντος και στην συμμόρφωση έναντι τόσο των περιβαλλοντικών απαιτήσεων όσο και των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου.

Οι περιβαλλοντικές δαπάνες δεν αποτελούν κάτι το ξεχωριστό, αλλά ενσωματωμένο μέρος στους οικονομικούς προϋπολογισμούς και απαραίτητη προϋπόθεση της ανάπτυξης στον Όμιλο. Συνοπτικά η διάρθρωση των περιβαλλοντικών δαπανών ξεκινούν από την ανάπτυξη και στελέχωση της Διεύθυνσης Αιφόρου Ανάπτυξης του Ομίλου, και συνεχίζεται με την ανάπτυξη περιβαλλοντικών τμημάτων στις θυγατρικές και στα έργα. Μέσα από αυτήν την δομή γίνεται η περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση του Ομίλου σε όλα τα

θέματα που αναφέρονται στο κεφάλαιο Περιβάλλον. Οι δαπάνες για την υλοποίηση των έργων και των δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι πολύ σημαντικές, αλλά κατά την άποψη του Ομίλου οι δαπάνες αυτές δεν αντιμετωπίζονται ως δαπάνες, αλλά θεωρούνται επένδυση και δέσμευσή έναντι του περιβάλλοντος και της κοινωνίας ευρύτερα. [G4-EN31]

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Αρχές και πρακτικές εργασίας

Με βάση την πολιτική του Ομίλου ιδιαίτερη σημασία δίδεται στον άνθρωπο, στην ευημερία και στις προσδοκίες της κοινωνίας από την άσκηση των δραστηριοτήτων του. Με άλλα λόγια τα εργασιακά θέματα και η απασχόληση γενικότερα αναγνωρίζονται ως ουσιαστικά θέματα στον Όμιλο.

Στο πλαίσιο αυτό οι κοινωνικές τάσεις και οι σύγχρονες απαιτήσεις για την εργασία και την διαβίωση του ανθρώπου αποτελούν για τον Όμιλο θέματα συζητήσεων

και διαβουλεύσεων, με στόχο την ενσωμάτωση των μηνυμάτων στις εργασιακές πρακτικές, στις συνθήκες εργασίας και στην ποιότητα των παραγόμενων υπηρεσιών και προϊόντων.

Στην πολιτική του Ομίλου και μέσω του Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος ισχύει δεσμευτικά για όλες τις θυγατρικές, έχουν ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό οι 10 αρχές του Global Compact του ΟΗΕ για την εργασία, τα ανθρώπινα δικαιώματα,

την κάθε μορφής διάκριση ή καταναγκασμό, την παρενόχληση, την προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Πάνω σε αυτές τις αρχές, οι εταιρείες του ομίλου έχουν δεσμευτεί για την υποστήριξη και εφαρμογή τους, ενώ δύο θυγατρικές (ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός) υποβάλλουν στον ΟΗΕ κάθε χρόνο εκθέσεις προόδου εφαρμογής των αρχών αυτών, οι οποίες εκθέσεις ανακοινώνονται στην ειδική ιστοσελίδα του ΟΗΕ. [G4-LA1 – LA13]

Απασχόληση

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ απασχολεί ένα σημαντικό αριθμό εργαζομένων σε όλη την επικράτεια και σε χώρες του εξωτερικού, ενώ σε περιόδους ανάπτυξης δημιουργεί πλήθος νέων θέσεων εργασίας.

Στην ευρύτερη φιλοσοφία του Ομίλου συμπεριλαμβάνεται η συνεχής μέριμνα για τους εργαζόμενους, οι οποίοι εργαζόμενοι αποτελούν τον σημαντικότερο παράγοντα και μοχλό για την ανάπτυξη και την εξέλιξή του.

Στο πλαίσιο της φιλοσοφίας και πολιτικής του Ομίλου εγκρίθηκε και υιοθετήθηκε ο **Κώδικας Δεοντολογίας** στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι θεμελιώδεις αρχές, οι κανόνες και οι αξίες με βάση τις οποίες διαμορφώνεται το πλαίσιο λειτουργίας του Ομίλου και το πλαίσιο συμπεριφοράς συνολικά του ανθρώπινου δυναμικού και των ενδιαφερόμενων μερών (κεφάλαιο 1.1 του Κώδικα). **Ο Κώδικας τηρείται, με βάση το Μήνυμα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, από όλους ανεξαιρέτως τομέα και ιεραρχικού επιπέδου και είναι στοιχείο που καθορίζει την εταιρική κουλτούρα και την υγιή ανάπτυξη του Ομίλου και των μελών του.**

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας συνεχίστηκε και κατά την διάρκεια του έτους 2016, όπως είχε προβλεφθεί στον Απολογισμό του 2015, και κυρίως μέσω των

θυγατρικών εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου και των παραχωρήσεων.

Παράλληλα, δημιουργήθηκαν θέσεις απασχόλησης και στους τομείς που είναι συνδεδεμένοι με τον κατασκευαστικό κλάδο και τις παραχωρήσεις, όπως πχ παραγωγοί και προμηθευτές υλικών, υπεργολάβοι εργασιών, χειριστές, μελετητές έργων κλπ, συμβάλλοντας έτσι στην αντιμετώπιση της ανεργίας και των ευρύτερα δυσάρεστων κοινωνικών θεμάτων που απορρέουν από την κρίση του κατασκευαστικού κλάδου.

Το προσωπικό που απασχόλησε ο Όμιλος κατά το έτος 2016, σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησής του, ανέρχεται σε 5.856 εργαζόμενους στην Ελλάδα, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο που δραστηριοποιείται ο Όμιλος οι εργαζόμενοι και συνεργαζόμενοι του Ομίλου ανέρχονται περίπου σε 13.900 άτομα.

Σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού του Ομίλου προέρχεται από τις τοπικές κοινωνίες όπου δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές, σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου. Η άποψη του Ομίλου να απασχολούνται και στις διοικητικές ομάδες μέλη των έργων ή δραστηριοτήτων από τις τοπικές κοινωνίες, συμβάλλει στην βελτίωση και κατανόηση των τοπικών θεμάτων, αλλά και στην μελλοντική αναβάθμιση των

κοινωνιών λόγω των δεξιοτήτων και γνώσεων που αποκτούν τοπικά μέλη.

Η συνολική απασχόληση στον Όμιλο παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια μια αυξητική τάση σε σχέση με τα πρώτα χρόνια της κρίσης, ενώ κατά το έτος 2016:

- Το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού στην Ελλάδα για το 2016 είναι 5.856 εργαζόμενοι.
- Το ποσοστό των εργαζόμενων μόνιμης πλήρους απασχόλησης ανέρχεται σε ποσοστό 98% και μόνο ένα ποσοστό 2% είναι μερικής απασχόλησης.
- Η συμμετοχή των γυναικών στον Όμιλο ανέρχεται στο ύψος του 17%, ενώ στην ΑΚΤΩΡ το ποσοστό αυτό είναι 20%, παρά το γεγονός ότι ο κατασκευαστικός κλάδος θεωρείται ένας δύσκολος κλάδος για τις γυναίκες. [G4-LA1]

Εργασιακές συνθήκες – παροχές

Στον Όμιλο και στις θυγατρικές του οι αμοιβές και η πρόνοια για τους εργαζομένους στηρίζονται στις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων, όπου αυτές υφίστανται. Ωστόσο, υπάρχουν και αμοιβές εργαζομένων πέραν των συμβάσεων, οι οποίες απορρέουν από ατομικές επιδόσεις, οι οποίες αξιολογούνται από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και σε τακτά χρονικά διαστήματα, εξασφαλίζοντας κατά τον τρόπο αυτόν ένα επίπεδο αξιοκρατίας στις αμοιβές και μια μακροβιότητα συνεργασιών εργαζομένων - Ομίλου. Πολύ σημαντικό θέμα είναι η αρχή της πλήρους απασχόλησης στον Όμιλο σε ποσοστό που αγγίζει το 100%, παρέχοντας έτσι μια εργασιακή ασφάλεια στους εργαζόμενους. [G4-LA2]

Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης

Σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης και επιτυχίας του Ομίλου θεωρείται η προσήλωση των εργαζομένων στα καθήκοντα και η δέσμευσή τους στην επίτευξη των στόχων που θέτουν οι εταιρείες. Παράλληλα η ασφάλεια και η προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων αποτελεί προτεραιότητα για την διοίκηση του Ομίλου. Η επικοινωνία των εργαζομένων, με τα εξουσιοδοτημένα μέλη της διοίκησης είναι ομαλή και συμβάλλει στην λήψη

έγκαιρων απαντήσεων και λύσεων σε θέματα που τους απασχολούν.

Στοιχεία όπως η χρονική διάρκεια – περίοδος προειδοποίησης των εργαζομένων για την εφαρμογή ουσιαστικών λειτουργικών αλλαγών, που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν σημαντικά, αποτελούν δέσμευση του Ομίλου, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση και την ικανοποίηση των εργαζομένων, ανάλογα με τον κλάδο δραστηριότητας και την θυγατρική στην οποία απασχολούνται.

Τα ανωτέρω προσδιορίζονται πλέον δεσμευτικά μέσω του εγκεκριμένου Κώδικα Δεοντολογίας του Ομίλου. Έτσι, οι σχέσεις μεταξύ των εργαζομένων στον όμιλο περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 4, ενώ οι σχέσεις με τρίτους περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 του Κώδικα. [G4-LA4]

Εργασία - υγεία και ασφάλεια

Το ανθρώπινο δυναμικό των θυγατρικών του Ομίλου αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχημένη παρουσία του στην Ελλάδα και στις χώρες του εξωτερικού, αλλά και καθοριστικό παράγοντα της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής επίδοσης. Έχοντας ως στόχο την διατήρηση και την επέκταση της ηγετικής του θέσης στην κατασκευαστική αγορά και στους άλλους κλάδους δραστηριότητας, βασίζεται ιδιαίτερα στο κεφάλαιο «ανθρώπινο δυναμικό».

Η στρατηγική του Ομίλου, σε αυτόν τον τομέα, επικεντρώνεται στην δημιουργία ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που ευνοεί την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων.

Η μέριμνα για την υγεία και την ασφάλεια του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού το οποίο απασχολεί ο Όμιλος, αποτελεί βασικό μέρος της ευρύτερης επιχειρηματικής πολιτικής και φιλοσοφίας του.

Από τον Μάιο του 2004 εφαρμόζονται στις εταιρείες του Ομίλου Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας με βάση το πρότυπο OHSAS 18001, με σκοπό την ενιαία και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των θεμάτων που σχετίζονται με την υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Οι εταιρείες που εφαρμόζουν το πρότυπο OHSAS 18001 στον Όμιλο είναι:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	OHSAS 18001
ΑΚΤΩΡ	●
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	●
ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	●
ΗΛΕΚΤΩΡ	●
ΤΟΜΗ	●
ΑΚΤΩΡ FM	●
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	●
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	●

Ο Όμιλος διαθέτει τεχνικούς ασφαλείας και ιατρούς εργασίας στους εργασιακούς χώρους, μέσα μεταφοράς ασθενών ή τραυματιών και συνεργασία με νοσοκομεία στις περιφέρειες όπου υπάρχουν δραστηριότητες και κυρίως εργοτάξια. Οι εργαζόμενοι μέσω του εκπροσώπου τους, οι υπεύθυνοι περιβάλλοντος, οι

τεχνικοί ασφάλειας, μπορούν να διεκδικήσουν τα θέματα που τους αφορούν. Οι τεχνικοί ασφαλείας καταγράφουν κάθε εργατικό ατύχημα, ενώ γίνονται δηλώσεις των συμβάντων στα κατά τόπους ΚΕΠΕΚ.

Τέλος, ο Όμιλος εφαρμόζει τα προβλεπόμενα μέτρα που διασφαλίζουν τόσο την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στους χώρους των εργοταξίων ή στις εγκαταστάσεις των διαφόρων δραστηριοτήτων των θυγατρικών του, όσο και των εξωτερικών συνεργατών, των προμηθευτών, των επισκεπτών κλπ. [G4-LA5]

Περίθαλψη – παροχές

Σ τον Όμιλο εφαρμόζονται διάφορα ομαδικά προγράμματα πρόσθετης ασφάλισης εργαζομένων, τα οποία ποικίλουν μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών, ενώ ενδεικτικά συμπεριλαμβάνουν:

- Ασφάλιση ζωής ή μόνιμης ολικής ανικανότητας από ασθένεια.
- Ασφάλιση θανάτου ή μόνιμης ανικανότητας από ατύχημα, πρόσκαιρης ολικής ανικανότητας για εργασία από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση επιδόματος μητρότητας,
- Νοσοκομειακό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια,
- Χειρουργικό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια
- Ταξιδιωτική βοήθεια

Στην ασφάλιση των εργαζομένων συμπεριλαμβάνονται τα

εξαρτώμενα μέλη των εργαζομένων, ενώ οι ασφαλιστικές καλύψεις ισχύουν για τους εργαζόμενους της ΑΚΤΩΡ στην Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική και Νέα Ζηλανδία

Επίσης, στις παροχές συμπεριλαμβάνονται : άδεια μητρότητας / πατρότητας, σχέδιο ιατρικής περίθαλψης για τους υπαλλήλους που εργάζονται σε περιοχές υψηλού κινδύνου, παροχή διατακτικών για τις περιόδους Χριστουγέννων και Πάσχα, μεταφορά προσωπικού κλπ.

Τα προνόμια εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και διέπονται από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ορίζοντας ξεκάθαρες πολιτικές σε κάθε κατηγορία προσωπικού. [G4-LA2]

Εκπαίδευση

Σ τον Όμιλο τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, της υγείας και ασφάλειας της εργασίας και της ποιότητας αντιμετωπίζονται ενιαία και ολοκληρωμένα.

Καλλιεργείται η αντίληψη στους εργαζομένους ότι με την συμμετοχή τους στην ενημέρωση και εκπαίδευση συμβάλλουν τόσο στην προστασία των ιδίων, όσο και του περιβάλλοντος εντός του οποίου ζουν και εργάζονται οι ίδιοι, αλλά και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής ευρύτερα.

Είναι σημαντική η διαπίστωση του συνεχώς αυξανόμενου ενδιαφέροντος του ανθρώπινου δυναμικού για την ενεργή συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και της ασφάλειας στην εργασία. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσα από την συνεχή προσπάθεια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των εργαζομένων της εταιρείας.

Στην εταιρεία οργανώνονται τακτικοί κύκλοι σεμιναρίων εκπαίδευσης. Τα σεμινάρια αυτά διεξάγονται στην έδρα του Ομίλου και στην περιφέρεια, όπου υπάρχουν μεγάλα εργοτάξια της εταιρείας και έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση – ενημέρωση των μηχανικών και στελεχών της εταιρείας σε θέματα περιβάλλοντος, σε θέματα υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας και ποιότητας. Έτσι, εκπαιδεύονται οι υπεύθυνοι μηχανικοί περιβάλλοντος, οι τεχνικοί ασφάλειας, οι τεχνικοί ποιότητας, ενώ καθημερινά στους εργοταξιακούς και άλλους εργασιακούς χώρους ενημερώνονται και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι από τους ανωτέρω υπεύθυνους. [G4-LA9]

Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

Στόχος του Ομίλου είναι ο συνδυασμός του επιχειρηματικού μοντέλου με μια πιο ανθρωποκεντρική προσέγγιση στα πλαίσια των προσδοκιών της σύγχρονης κοινωνίας. Όπως αναφέρεται στον Κώδικα Δεοντολογίας, κεφάλαιο 4.2 “Πολιτική ίσων ευκαιριών”, στον Όμιλο παρέχονται ίσες ευκαιρίες στους εργαζομένους του και αποφεύγονται οι διακρίσεις στην εργασία, ενώ βασική αρχή αποτελεί η εξασφάλιση ενός εργασιακού περιβάλλοντος όπου κάθε εργαζόμενος έχει τα ίδια δικαιώματα και αντιμετωπίζεται δίκαια και σύμφωνα με τις ικανότητες που διαθέτει για να ανταποκριθεί στον ρόλο που του έχει ανατεθεί.

Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας και χωρίς διακρίσεις, στηρίζεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας, και στην εφαρμογή διαδικασιών και δομών οι οποίες δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον όπου όλοι οι εργαζόμενοι είναι αποδεκτοί.

Βασικά κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων, **Κώδικας Δεοντολογίας κεφάλαιο 4.3** “Αξιολόγηση”, αποτελούν τα επαγγελματικά προσόντα, η ικανότητα, η παραγωγικότητα, η αποδοτικότητα και η δημιουργικότητα.

Η εταιρεία αποσκοπεί στην διαμόρφωση ενός αντιπροσωπευτικού εργατικού δυναμικού αποφεύγοντας διακρίσεις ηλικίας, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, θρησκείας, εθνικότητας.

Στις δραστηριότητες εκτός συνόρων ο Όμιλος ακολουθεί τις διεθνείς πρακτικές για τον σεβασμό στην ανθρώπινη προσωπικότητα, καθώς και σε αποφάσεις που αφορούν θέματα όπως οι προσλήψεις, οι αμοιβές, οι προαγωγές, η επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και η καταγγελία συμβάσεων, οι οποίες βασίζονται σε κριτήρια

που δεν συνδέονται με οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων.

Παρατηρώντας το βασικό δείκτη προώθησης της πολιτικής ίσων ευκαιριών, δηλαδή την αναλογία αντρών - γυναικών, ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι, λόγω της φύσης των εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου, υπερτερούν οι άντρες εργαζόμενοι.

Ωστόσο, υπάρχει πλήθος γυναικών μηχανικών στα εργοτάξια της κατασκευής με ανάληψη υπευθύνων θέσεων όπως πχ Διευθύντριες έργων, εργοταξίαρχες, μηχανικοί περιβάλλοντος, τεχνικοί ασφαλείας, προσωπικό εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου

κλπ, ενώ στα κεντρικά γραφεία και τις άλλες δραστηριότητες του Ομίλου οι γυναίκες υπερτερούν των ανδρών και κατέχουν διοικητικές θέσεις στις διάφορες βαθμίδες της ιεραρχικής σκάλας της εταιρείας. Η θέση της γυναίκας είναι αποδεκτή και ίσων ευκαιριών στον Όμιλο.

Τέλος, τηρούνται ή και υπερκαλύπτονται οι συλλογικές συμβάσεις της χώρας, καθώς και οι χρόνοι ειδοποίησης διαφόρων αλλαγών. [G4-LA11, G4-LA12]

Παιδική - καταναγκαστική εργασία

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο της δέσμευσής του στις 10 Αρχές του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του **Κώδικα Δεοντολογίας**, απαγορεύει κάθε απασχόληση παιδιών στις δραστηριότητές του, καθώς και κάθε εργασία καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας. Για τον λόγο αυτόν λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της νομιμότητας έναντι της παιδικής και καταναγκαστικής εργασίας μέσω των εσωτερικών κανονισμών του και δεσμεύει τους διευθυντές και ανώτερα στελέχη του στην πλήρη υιοθέτηση και προάσπιση των αρχών και στην τήρηση κάθε νομοθετικού πλαισίου, όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται εντός της χώρας και σε διεθνές επίπεδο.

Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση

Η προώθηση της διαφάνειας και η απαγόρευση κάθε μορφής διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας, αποτελεί την μέρος της πολιτικής και δέσμευση του Ομίλου, μέσω του **Κώδικα Δεοντολογίας / κεφάλαιο 5**. Στις πολιτικές του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται και οι προσπάθειες των θυγατρικών στην ενάσκηση των δραστηριοτήτων τους σε πλήρη αρμονία με τους νόμους και κανονισμούς της χώρας, ή και των εκάστοτε χωρών στις δραστηριότητες του εξωτερικού.

Η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, πχ επιτροπή ανταγωνισμού, όπου αυτό απαιτείται, αποτελεί υποχρέωση των θυγατρικών και των στελεχών τους, τα οποία είναι ενημερωμένα και επιμορφωμένα σε θέματα νομοθετικής συμμόρφωσης.

Κοινωνική συνεισφορά

Ο Όμιλος, μέσω των δραστηριοτήτων της κατασκευής, περιβάλλοντος και των έργων παραχώρησης, υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως της περιφέρειας. Είναι μια προσπάθεια η οποία στηρίζεται στην δέσμευση του Ομίλου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών για απασχόληση, για μετάδοση τεχνογνωσίας και εμπειρίας με τελικό όφελος την τοπική προστιθέμενη αξία και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Παράλληλα υλοποιούνται διάφορες επιμορφωτικές επισκέψεις φοιτητών μηχανικών σε εργοτάξια, ενώ απασχολούνται φοιτητές διαφόρων ειδικοτήτων για πρακτική εξάσκηση σε εργοτάξια μεγάλων και ειδικών έργων. Υπάρχει ετήσιο πρόγραμμα χορηγιών στον Όμιλο, το οποίο καλύπτει ένα ευρύ φάσμα, και στο οποίο συμμετέχουν όλες οι θυγατρικές εταιρείες.

Πρόγραμμα χορηγιών

Στο πρόγραμμα χορηγιών συμπεριλαμβάνονται δράσεις για οργανισμούς όπως το χαμόγελο του παιδιού, δράσεις

για την παιδεία και τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, την πράσινη ανάπτυξη κλπ, μέσω οικονομικής υποστήριξης προγραμμάτων - εκπαιδευτικών εκδρομών κλπ, διάφορα πολιτισμικά δρώμενα, επιστημονικά συνέδρια για τον κατασκευαστικό κλάδο, την αειφόρο δόμηση κλπ.

Αθλητισμός

Ο Όμιλος υποστηρίζει μέσω των θυγατρικών του αθλητικές δραστηριότητες, παρέχει πρώτες ύλες οδοποιίας σε κοινότητες και δήμους των περιοχών όπου δραστηριοποιείται κατασκευαστικά, υποστηρίζει εκδηλώσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος, κλπ.

Πολιτιστική κληρονομιά

Ο Όμιλος, μέσω της κατασκευαστικής δραστηριότητας της ΑΚΤΩΡ και κυρίως της οδοποιίας, έργων υποδομής και κτηριακής δόμησης έρχεται σε άμεση επαφή τόσο με την τοπική κοινωνία, όσο και με τα σημαντικότερα στοιχεία όπως την πολιτιστική κληρονομιά και το απαράμιλλο τοπίο της χώρας. Αναγνωρίζοντας την αξία τους και ιδιαίτερα αυτή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την συμβολή της στην κατανόηση της πορείας και εξέλιξης της σημερινής κοινωνίας, ο Όμιλος και η ΑΚΤΩΡ προχώρησε στην ανάδειξη των ευρημάτων των ανασκαφών οι οποίες γίνονται κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων και κυρίως των ευρημάτων κατά μήκος των οδικών δικτύων και αξόνων της Ελλάδας.

Σημαντικές εκδόσεις βιβλίων:

- “Αττικής Οδού Περιήγηση”.
- “Χάρτες της Αττικής” περίοδος 1874-1884
- “Αττικής Οδοί – Αρχαίοι δρόμοι της Αττικής”
- “Πρώτοι Χάρτες της Πόλεως των Αθηνών”
- “Η Γαλλική Επιστημονική Αποστολή του ΜΟΡΙΑ - Α΄ Τόμος
- “Η Στέγη του Ηρωδείου”
- “Η Γαλλική Επιστημονική Αποστολή του ΜΟΡΙΑ - Β΄ Τόμος”

Οι εκδόσεις αυτές συμβάλλουν στην διατήρηση της ταυτότητας του τόπου και των μνημείων της χώρας, συνεισφέρουν στον πολιτισμό, στην έρευνα και στην κοινωνία ευρύτερα.

Ικανοποίηση κοινωνίας – πελατών

Στον Όμιλο αναγνωρίζεται ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη με την υπευθυνότητα έναντι του κοινωνικού συνόλου.

Για αυτό τον λόγο, οι δράσεις της δεν αποβλέπουν αποκλειστικά στην οικονομική μεγέθυνση, αλλά και στην κοινωνική ευημερία ως ένα αναπόσπαστο τμήμα της μακροχρόνιας εταιρικής στρατηγικής της για την αειφόρο ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, η ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών για το σύνολο της κοινωνίας, αποτελεί προϋπόθεση της ενάσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου.

Μέσα από την ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ομίλου αποδίδεται ικανοποίηση κοινωνίας και πελάτη. Στον Όμιλο και κυρίως στις βασικές του δραστηριότητες, όπως κατασκευή, παραχωρήσεις, περιβάλλον και αιολικά, εφαρμόζονται πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 σχεδόν σε όλες τις θυγατρικές, εξασφαλίζοντας έτσι την απαιτούμενη ποιότητα.

Συμμετοχές σε οργανισμούς – δίκτυα

Ο Όμιλος ανήκει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η ΑΚΤΩΡ έχει υιοθετήσει τις αρχές του **Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact**, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Επίσης, η ΑΚΤΩΡ και η Αττική Οδός είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλουν με την συμμετοχή τους στις δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του δικτύου.

Οι σχέσεις μας και η επικοινωνία με τρίτους

Ο τρόπος και η μορφή επικοινωνίας που εφαρμόζεται στον Όμιλο αποτελεί μια ειδική διαδικασία η οποία περιγράφεται στον **Κώδικα Δεοντολογίας / κεφάλαιο 3 “Οι σχέσεις μας με τρίτους”**, εφαρμόζεται σε κεντρικό επίπεδο και αφορά όλες τις θυγατρικές, με βασικό στόχο μια διαφανή πληροφόρηση, με πλήρη κατανόηση των μηνυμάτων που εκπέμπονται από τον Όμιλο προς την κοινωνία και προς κάθε ενδιαφερόμενο μέρος.